I 4

Ilūkstes jaunā katoļu baznīca.

1

6303 Ilūkste.
Daugavpils rajons.

Daugavpils raj.
Ilūkstes novads
Zemgales iela 1

Ilūkstes katoļu baznīca

Latvijas Avīze, 27.11.2008.

VKPAI Piemineklu dokumentācijas centrs
Dokumentu fonds
Inv. Nr. p 27858

28.

No «Siguldiņas» līdz Dvietes palienēm

Ilūkstes novads bagāts ar dabas un kultūrvēsturiskajiem objektiem

EINĀRS KOZLOVSKIS

Siguldas "jaunākā māsa"

Apmēram divus kilometrus uz rietumiem no Ilūkstes atrodas dabas liegums "Pilskalnes Siguldiņa", kas izvietojies Dubupītes ielejā. Viena no dziļākajām Austrumlatvijas gravām, kurai dots Vidzemes "vecākās māsas" Siguldas vārds, pārsteidz ar iziliem smilšakmeņu un gravu mežiem. Līdzās ir atpūtas bāze "Dubezers" un ieplakā – teikām apvītais Dubezers.

"Pilskalnes Siguldiņā" ar nu jau aizsaulē aizgājušā Daugavpils Universitātes profesora Bruno Jansona sirdsdegsmi ierīkotas vairākas takas, kuras var izstaigāt gan patstāvīgi, gan kopā ar gidu. Sprīdīša taka ceļotājus ik pa brīdim sveicina 36 koka skulptūrās atveidoti pasaku tēli – Sprīdītis, Meža māte, Lutausis un daudzi citi. Vienā no ielejas krastiem gaida tikšanās ar sēļu pilskalnu – Melno kalnu.

Pusotru kilometru garā taka "Vēstures liecinieki" uz ziemeiģietumiem no Dubezera apliec nelielu purviņu. Tā ierīkota, lai interesenti varētu apskatīt betona nocietinājumus – blindāžas, kas ierīkotas Pirmā pasaules kara laikā vācu armijas vajadzībām. Ir divas meža ainavu mācību takas – dendroloģiskā un ģeoloģiskā.

Novada centrs Ilūkste ir tipiska sēļu mazpilsēta, kas izvietojusies Ilūkstes upes krastos Ilūkstes–Eglaines senlejas nogāzēs. Pilsēta stipri cieta Pirmā pasaules kara laikā un pēc tam tika uzcelta no jauna. Kara laikā nopostīja arī grezno baroka stilā celto katoļu baznīcu (1769), kas savulaik bijusi viena no lielākajām Baltijā un senos rakstos dēvēta par garīgās gaismas ugunskuru. Pašreizējā Ilūkstes Romas katoļu baznīca (1816) ceļta par grāfienes Katrīnas Zībergas līdzekļiem. Blakus baznīcai klostera ēka, turpat netālu – luterāņu baznīca (1865).

EINĀRA KOZLOVSKA FOTO

Ilūkstes katoļu baznīca

Dievmātes Piedzimšanas pareizticīgo baznīcas (1880) paspārnē agrāk darbojās klosteris un septiņu klašu ģimnāzija. Arī šis dievnams piedzīvojis kara postījumus, atjaunošanas darbi sākās 2001. gadā. Nelielajam no sarkaniem ķieģeļiem veidotajam dievnamam piesaiste ārsienu gleznojumi.

Ilūkstes novada bērnu un jauniešu centrā (Raiņa ielā 33a) ierīkota savdabīga ekspozīcija "Sēļu istaba". Te skatāma seno sēļu virtuve, viesistaba un guļamistaba, kā arī sadzīves priekšmeti. Katrs tiek aicināts sēsties stellēs un ieaust audeklā dažus krāsainus dziparus.

Plāteru–Zībergu valdījumos

Bebrenes nosaukums cēlies no nelielās Bebrupītes, kurā saimnieko bebri. Šīs vietas apskati vari sākt ar ciemošanos dabas parkā "Dvietes paliene", kura ganās no Niderlandes atvestās savvaļas govis un zirgi. Jāielago, ka tas izdarāms tikai kopā ar gidi, tāpēc jau laikus jāsazinās ar Benitu Štrausu, kas saistoši izstāstīs par šiem "dabas bērniem" (tālr.: 26109353).

Dvietes paliene plešas ne vien Dvietes un Bebrenes pagasta teritorijā, bet iesniedzas arī Jēkabpils rajona Rubenē. Ornitologi un dabas pētnieki atzinuši, ka tā ir unikāla caurcejojošo putnu pulcēšanās un ligzdošanas vieta. Palienes pļavās esot manītas vairāk nekā 40 Latvijā un Eiropā īpaši aizsargājamas putnu sugas. Bet ko tad te govis un zirgi? Šie zālēdāji palīdz "apkopt" pļavas, noēdot zāli un nejaujot tām aizaugt. Tiem, kuriem patīk ekstrēmas izjūtas, pavasara palu laikā tiek piedāvāti braucieni ar laivām Dvietes upes palienē (tālr.: 29137095).

Šogad Dvietes palienes "Gulbju" mājās durvis vēris Dvietes Senlejas informācijas centrs, kur tiek rīkotas arī vides nometnes un vides stundas. Centra paspārnē ierīkota Bebrenes bebra ekspozīcija, kura vēsti par bebru darbiem un nedarbiem. Te var pataustīt bebra kažoku, aplūkot nebūt ne sniegbaltos bebra zobus un nogaršot ārstniecisko bebru dziedzeru uzlējumu.

Turpat līdzas, pateicoties "Atālu" saimniecei Ārijai Grubertei, sena rijā izveidota ekspozīcija, kurā var apskatīt senos amatnieku darbarīkus un sadzīves priekšmetus. Tagad kolekcijai nākuši klāt arī vairāki arheoloģiskie atradumi – māla trauku lauskas, krāsma priekšmeti, šķēpu uzgaļi, rotasšķetas, kā arī senas monētas no poļu un zviedru laikiem. Unikāli ir senie berīšakmeņi. Gandrīz visi šie atradumi savākti saimnieces kartupeļu laukā un tuvinajā apkaimē.

Noteikti jāpiestāj pie jaunajiem Bebrenes katoļu draudzes kapiem, kur atrodas grāfu Plāteru dzimtas kapliča (1875). Tajā jaušami gotikas stila elementi. Kapličai ir dakstiņu jumts, bet tornis klāts ar vara plāksnēm. Torņa galā augsts krusts. Ārpusē kapličas sienā iemūrētas četras marmora plāksnes ar grāfu Plāteru uzvārdiem.

Katoļu baznīca (1797) un blakus esošā muižas pils (1896) ar parku Bebrenes centrā ir izkārtotas uz vienas ass. Dievnamam nav torņu, ir tikai divi krusti uz jumta – viens priekšpusē, otrs aizmugurē. Zvanu tornis ar diviem zvaniem uzcelts blakus. Stāsta, ka vietā, kur pašlaik atrodas Bebrenes baznīca, bijuši veci kapi. Kāda kapu kopiņa vēl saglabājusies, tādēļ, ceļot jauno dievnamu, tā sienā iemūrēta plāksne ar mirušā vārdu.

Pretim baznīcai – grezni vārti, pa kuriem var nokļūt kādreizējās muižas pils kompleksa teritorijā. 1896. gadā būvētās pils (tagad Bebrenes vidusskola) priekšā atrodas piemineklis Latvijas Brīvības cīņās krītušajiem varoņiem (1932, atjaunots 1994). Pili ieskauj parks, kas atzīts par vienu no izteiksmīgākajiem angļu ainavu stila parkiem Latvijā. Tajā ir dīķis ar salām.

Kompleksā vēl ietilpst virtuves ēka, muižas pārvaldnieka māja, namiņš virspagraba, dzirnavas (1836) un zirgu stalļi. Pils celtniecību 19. gadsimta beigās sāka grāfs Staņislavs Kostka Plāters Zībergs. Galvenā pils ēka celta franču renesanses stilā (poļu arhitekts Markoni). Iepriekš piesakoties, pils pagrabos ceļotājiem tiek rīkoti uzvedumi, kur tos gaida spoki, sikspārņi un citas mistiskas būtnes.

Interesanti, ka, tuvojoties vācu karaspēkam Pirmā pasaules kara laikā, visi vērtīgie mākslas priekšmeti no pils tika nogādāti Pēterburgā un nodoti glabāšanai Ermitāžā. Muižas saimniekiem tā arī neesot izdevies atgūt nolaupīto īpašumu.

UZZIŅA

Naktsmītnes Ilūkstē

- Viesu māja "Glenda", Tirgus laukumā 3; tālr.: 65462022.
- Viesu māja "Pie torņa" Zemnieku ielā 36a; tālr.: 65462920.
- Jauniešu mītne "Zvaniņš", Jēkabpils ielā 10a; tālr.: 65462175.
- Lauku mājas "Dailes" (tālr.: 29172946), "Dzintari" (tālr.: 26481223), "Rozes" (tālr.: 29197182), "Rubeni" (tālr.: 28354070), atpūtas bāze "Dubezers" (tālr.: 26555275) Pilskalnes pag.
- Bebrenes profesionālās vidusskolas dienesta viesnīca, Bebrenē; tālr.: 65464230.
- Šēderes pašvaldības naktsmītnes, Pašullene, Šēderes pag.; tālr.: 25909457.
- Viesu māja "Saliņas", Eglaines pag.; tālr.: 29249017.

Ēdināšana

- Kafejnīca "Ilta-D" Ilūkstē, Sporta ielā 2; tālr.: 65407492.

Noform.: K. Čaustina
08.01.2009.

27.

VKPAI Piemineklu dokumentācijas centrs
Dokumentu fonds IV
Inv. Nr. 8588 5 - 2

Rūta Kaminska

Ilūkstes Sv. Jaunavas Marijas vārda Romas katoļu baznīca

Katoļu konfesijas nostiprināšanās Ilūkstē saistāma ar vietējo zemes īpašnieku grāfu Zībergu vārdu. Viņu atbalstīti, kopš 17. gadsimta te darbojās jezuīti, kuru celto (1754–1769) plašo baznīcu izmantoja arī vietējā draudze. Taču tas nav bijis vienīgais Ilūkstes dievnams. 1816. gadā ar Zībergu palīdzību tika uzcelts uniātu dievnams un basilijiešu klosteris ar kapelu. 1850. gadā dievnamu uniātiem atņēma un nodeva pareizticīgo draudzei. Pirmā pasaules kara laikā jezuītu baznīca tika sagrauta, bet no 1921. gada bijušo uniātu mūra baznīcas ēku sāka izmantot katoļu draudze, pielāgojot katoļu liturģijas vajadzībām.

Ilūkstes katoļu baznīca ir plānā taisnstūra, halles tipa vienjoma būve ar fasādes priekšā izvirzītu četrstūrainu torni. Torņa masīvo apjomu vainago astoņstūraina izbūve ar perimetrālu arkādi un teltsveida smaili. Virs baznīcas stāvā divslīpju jumta, kas altārgalā ir nošļaupts, atrodas jumta tornītis.

Iekštelpā dievnama sienas sadala pilastri, virs tiem profilēta dzega iezīmē sienas un griestu robežu. Koka pārsegumam ir cilindriskas velves forma. Prezbiteriju no draudzes telpas nodala simetriski iebūvētie sakristeju apjomi. Baznīcai ir vienkārši, ļoti augstu novietoti četrstūra logi. Virs ieejas atrodas halles platumā izbūvēta lukta, kurā novietotas 20. gadsimta sākumā būvētas ērģeles (septiņi reģistri). Ērģeļu luktā glabājas neogotisks feretrons; līdzīgā stilistikā veidoti baznīcēnu soli un biktssoli. Baznīcā saglabāts 1780. gadā liets zvans, kā arī alvas svečturi (1768). Amatnieciski darinātajos neobarokālas formas altāros ievietotas 20. gadsimta mākslinieku gleznas (Jadvigas Žilvinskas „Dievmāte", G. Šēnberga „Sv. Vincents"). Centrālais altāris papildināts ar tabernākulu, kura amatnieciskais kokgriezums tapis Daugavpils Saules skolā (2002).

Ilūkstes katoļu baznīca pārstāv tipisku 19. gadsimta reģionālo arhitektūru. Tās iekārta atspoguļo vēlmi izmantot vēsturisko stilu paraugus, kas raksturīgi 20. gadsimtā amatnieciski tapušajām katoļu baznīcu apdarēm.

25.09.2008.

VKPAI Piemineklu dokumentācijas centrs
Dokumentu fonds
Inv. Nr.

LATVIJAS REPUBLIKA

VALSTS KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS INSPEKCIJA

Daugavpils rajona galvenais valsts inspektors

Rīgas ielā 2 , Daugavpilī, LV-5401 tālrunis+371 5476833, mob. 26598219, fakss+371 5476810,
vanda.baulina@drp.lv

AKTS Nr. 16

par kultūras pieminekļu apsekošanu

2006. gada 7.aprīlī Daugavpils rajona Ilūkstē

Es, apakšā parakstījusies VKPAI Daugavpils rajona galvenā valsts inspektore V. Baulina, sastādīju šo aktu par to, ka šajā datumā veicu valsts nozīmes mākslas pieminekļu pārbaudi **Ilūkstes katoļu baznīcā**, Daugavpils rajona Ilūkstes novada Ilūkstē, Vienības laukumā 2.

Pieminekļa īpašnieks (valdītājs): **Ilūkstes Romas katoļu draudze.**

Pieminekļa apskates rezultātā konstatēju, ka sekojošie objekti:

Valsts aizs.Nr.	Piemineklis	Datējums
3356	Svečturi (7)	1768.g.

glabājas baznīcā un to tehniskais stāvoklis ir apmierinošs.

Apsekošanas akts sastādīts divos eksemplāros: viens eksemplārs nodots kultūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam) vai izmantotājam, otrs – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai.

Paraksts: / V. Baulina /

DAUGAVPILS RAJONS ILŪKSTES KAT. BAZNĪCA

VKPAI Piemineklu dokumentācijas centrs
Dokumentu fonds
Inv. Nr. 67773 III

CO #7 D 20

DIGITĀLĀ FOTOGRĀFIJA FOTO M. VANAGA 2004.g maijs

NOFORMĒJA M. VANAGA 2005.g. jūn

VKPAI Pieminekļu dokumentācijas
Dokumentu fonds
Inv. Nr. p 23832 - 2 III

Ilūkstes katoļu baznīca

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS ZEMES DIENESTS
DIENVIDLATGALES REĢIONĀLĀS NODAĻAS
DAUGAVPILS FILIĀLE
NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA VĒRTĒŠANAS BIROJA

BŪVES
TEHNISKĀS INVENTARIZĀCIJAS LIETA

Kadastra Nr. ~~0500~~ 4407-002-0059

Inventāra lieta Nr. 4407-002-0059-001-C1

~~Daugavpilī~~ Ilūkste, Vienības laukums ielā

ēka Nr. 2 , kvartāls Nr. _____

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS ZEMES DIENESTS
DIENVIDLATGALES REĢIONĀLĀS NODAĻAS
DAUGAVPILS FILIĀLE
NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA VĒRTĒŠANAS BIROJA

BŪVES
TEHNISKĀS INVENTARIZĀCIJAS LIETA

Kadastra Nr. ~~0500~~ 4407 - 002 - 0059

Inventāra lieta Nr. 4407 002 - 0059 001 - 01

~~Daugavpilī~~, Jēkšte Vienības laukums ielā

ēka Nr. 2 , kvartāls Nr. _____

KOPIJA

Tiūnstes nal. basnīca

BŪVES 1 STĀVA PLĀNA SHĒMA

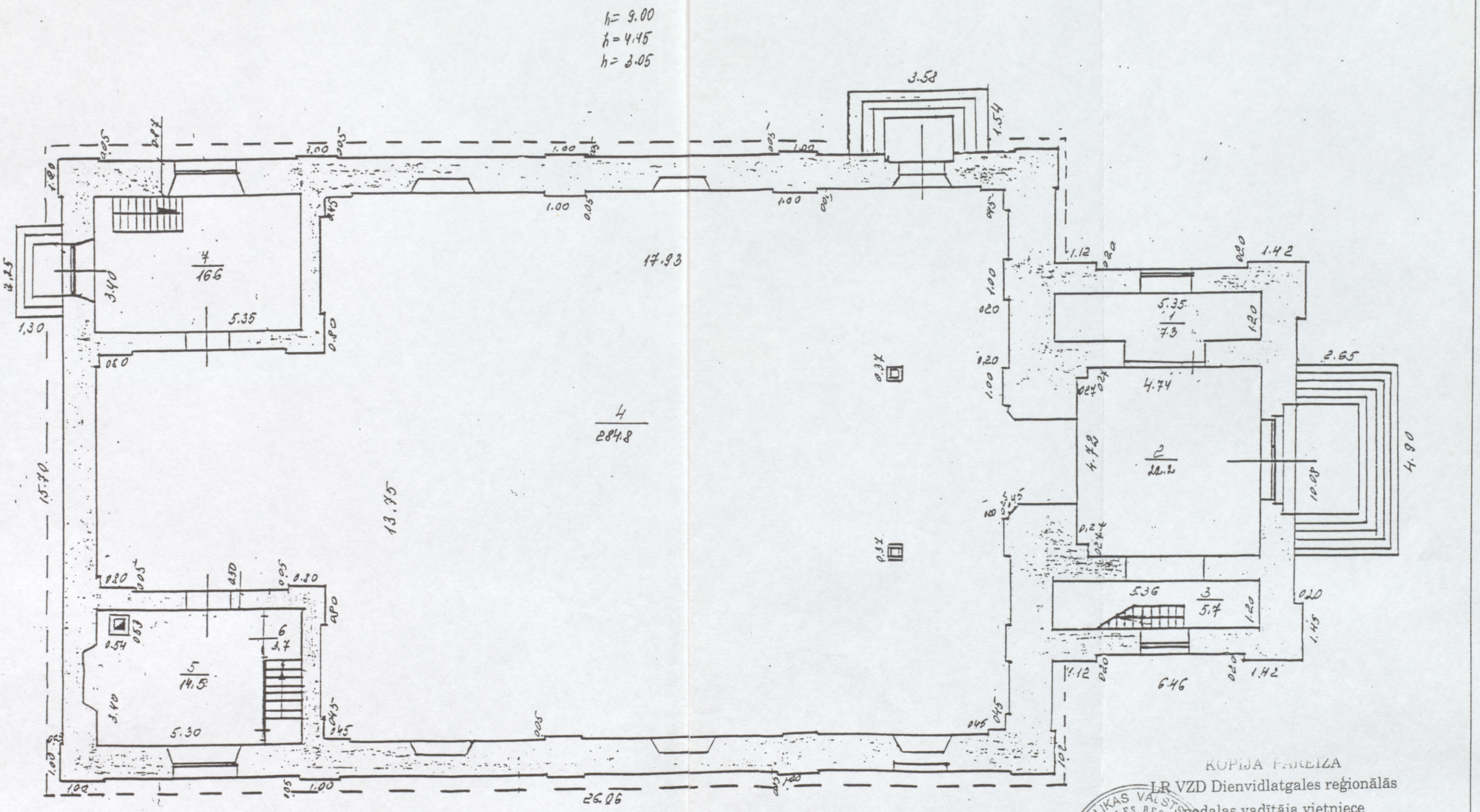

KOPIJA PAREIZA

LR VZD Dienvidlatgales reģionālās nodalas vadītāja vietniece

L.Kirčenko

Daugavpilī 2005.gada 28. februārī

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS ZEMES DIENESTS DIENVIDLATGALES REĢIONĀLĀ NODALA

MĒROGS 1:100

Būves kadastra apzīmējums: 4407 / 002 / 0059 / 001

DAUGAVAS RAJ. JLŪKSTE VIENĪBAS LAUK. 2	JLŪKSTES KATOĻU BAZNĪCA	PIEMINEKĻU DOKUMENTĀCIJAS CENTRS Inv. Nr. 89.706-4 IV

Datējums CELTA KALNIŅU B-CA, 1850. ATDOTA PAREIZTIC., ATGRIEZTA KATOĻIEM 1921.G. 1816, 1870, ALTĀRIS NO 1923.6.

Aizsardzības sistēma V, ARSENĀLA 1927.G. (PV), 1978.G.

Kā bilancē, lietotājs JLŪKSTES KATOĻU DRAUDZE

Pārbūves REMONTS TAISĪTS 80-TO GADU SĀKUMĀ - ATJAUNOTS INTERJERS, KRĀSOTAS FASĀDES, UZLIKTS JAUNS JUMTS

Situācijas plāns

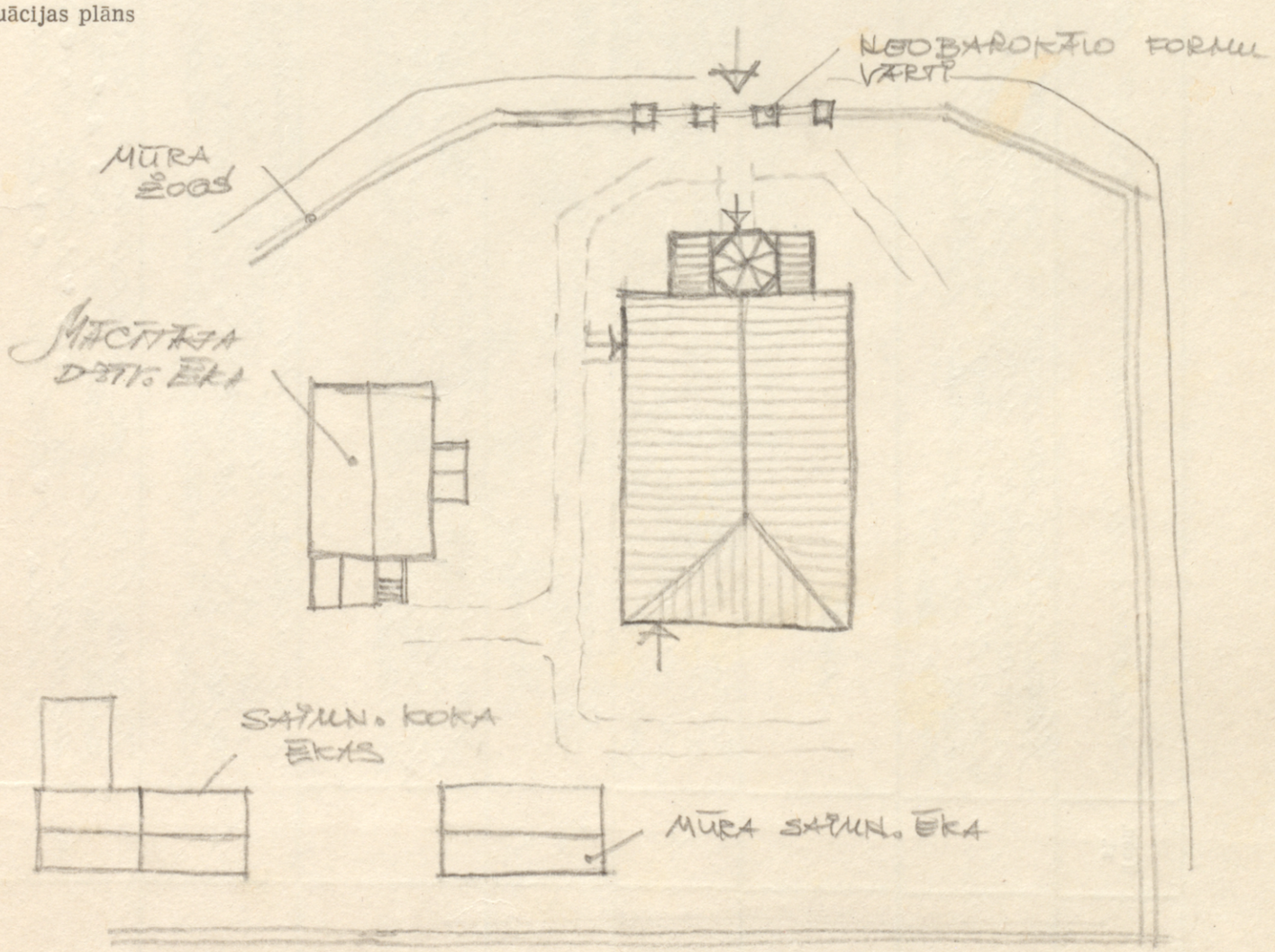

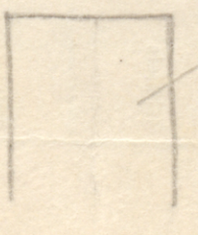

PAREIZTICĪGA BAZNĪCA AR PAGRABĒTA KLOSTERA APJOMU

Pamati Cokols	Tehn. st.	LAUKAKMEŅU, APMESTI, KRĀSOTI BALTĀ KRĀSĀ
Ārsienas	L	ĶIEĢEĻVEIDA, APMESTAS, BALSĪKĀTAS. GALV. FASĀDĒ AR TORŅA ĢĒBUĻI. NIŠĀ – KRISTUS PIEC KRUSTĀ SKULPTŪRA. ĒRKĻI BAGĀTĪGI PLASTISKI DARINĀTAS FASĀDES – AR PILASTRIEM (SAUC) UN NIŠU LĪDZSKAŅU TORŅA DAĻĀ.
Zelminis		NAV
Torņi	L	TORŅA DAĻA CEĻMO GALVENO FASĀDI, VAIŅAGOTA AR POLIĢONĀLO ZVANA TELPU AR ATSEVIŠĶI ARKĀDĒM UN SAVAIĻO TORŅA POLIĢONĀLO JUMTU (SKĀRDA SEGUMA) UN AĢŪRU KATOĻU KRUSTU
Jumta veids	L	DIVSLĪPŅU AR NOSLĀUPTO GALU VIRS ALTĀRDAĻAS UN TORŅA ĢĒBUĻĀ
Iesegums	L	SKĀRDA
Dzegas	L	SIENU PILASTRI VAIŅAGOTI AUGŠDAĻĀ AR DAUDZPROFILĒTO PĀRSTĀVOŠO GEISUMTA DZEGU. ART KAPITEĻVEIDĪGO ROSU. TORŅA DAĻĀ PĒTERĪŅŠ HORIZONTĀLAS DZEGVEIDA DAĻĪJUMS
Dekoratīvie elementi		
Durvis	L	ORIĢINĀLDURVIS NAV SAGLABĀJUŠĀS. TĀS. DURVJU – VIŠAS NO ĀRPUSES APŠŪTAS AR SKĀRDU, NAV MĀKSLINIECISKI VĒRTĪGAS. UZ SAKRISTEJAS KAPELAS ALTĀRGALĀ – NEZĪMĒTAS, VIENKĀRŠU PĀLDIŅU.
Logi	L	TAISNSTŪRA AR STIKRIŠU STIKLOJUMU SAKŅU FASĀDĒS. IEKŠĒJIE LOGI NO KAPELU TELPĀM UZ ALTĀRU – AR PUSAPLOCES AUGŠDAĻĀS VIENDAĻĪJUMU, LĪKŅU PROFILĒTU APLOKU (SK. LOGA SKIČI)
Nišas	L	INTERJERĀ LOGU ASĪS IEVIETOTAS DEKORATĪVAS LUKSTVEIDĪGAS NIŠAS. DEKORATĪVA NIŠA GALVENAJĀ FASĀDĒ – IEVIETOTA KOKA SKULPTŪRIŅA
Pagrabi	–	NAV
Grīdas	L	CEMENTA KLONS, ALTĀRGALĀ UN KAPĒ KOKA DĒĻU SEGUMS KRĀSOTS
Sienas	L	ĶIEĢEĻA MŪRA, APMESTAS KRĀSOTAS AR NETĪKTU APAKŠDAĻAS ATDALĪJUMU. SIENAS SADALĪTAS AR STARPLOGU PILASTRIEM. ALTĀRDAĻĀ GAR GRĪŠTIEM – SMAGA PROFILĒTA DZEGA KURAI ATKARĪGI STŪRU PĒDĒJIE. POLIKROMĀTS KRĀSOJUMS – BALTS AR PASTEĻTONIEM.
Starpsienas		
Griesti	L	MUCĒTA PĀRSEGUMS PĀRI KAPĒM (SEGTS AR KRĀSOTU DĒĻU KLĀTU), VIRS ALTĀRA TECTOVEIDA PĀRSEGUMS (DĒĻU KONSTRUKCIJAS).
Kāpnes	L	KOKA KĀPNES, VIENLAIDU UZ KOKA DAĻĀM; OTRAS VIENĀ NO KAPELĀM.
Apkures sistēma	L	IR VIETĒJA KATLA MĀJA, RADIĀTORI IZVIETOTI GAR VISĀM GARENSIENĀM UN ATDALĪTI AR KOKA MARGU
Balsti	L	KOKA DAĻĀ – KOKA KONSTRUKCIJAS BALSTĀS UZ DIVĀM KOLONIŅĀM. BALKONĀ BĪDIŅU MARGAS (SK. KONSTR. SKIČI)
Iekšdurvis ailas	L	DURVIS NO ALTĀRGALA UZ DIVĀM SĀNU KAPELĀM. KAPELAS UZCELTAS VIŅĀS ĒRAS AUGSTUMĀ UN PĒDĒJMOJAS ALTĀRGALĀ AR DUBULTO LOGU UZ ALTĀRTELPU
Savrupatradumi	L	LIELI KRĀŠŅI BAROKĀLI VIDĒJI ALTĀRI AR ALTĀRGLEZNĀM, KOLONNĀDĒM – BALTS, PASTEĻTONĪ UN ZELTS. APGLEZNOTAIS POLIKROMAIS SKULPTŪRĀLAIS (BARELJEFVEIDA) GLEZNU KARTOJUMS GAR SIENĀM

87 243

87244

87 246

87 247

87 248

87 249

IEKSĒJAIS PLĀNOJUMS

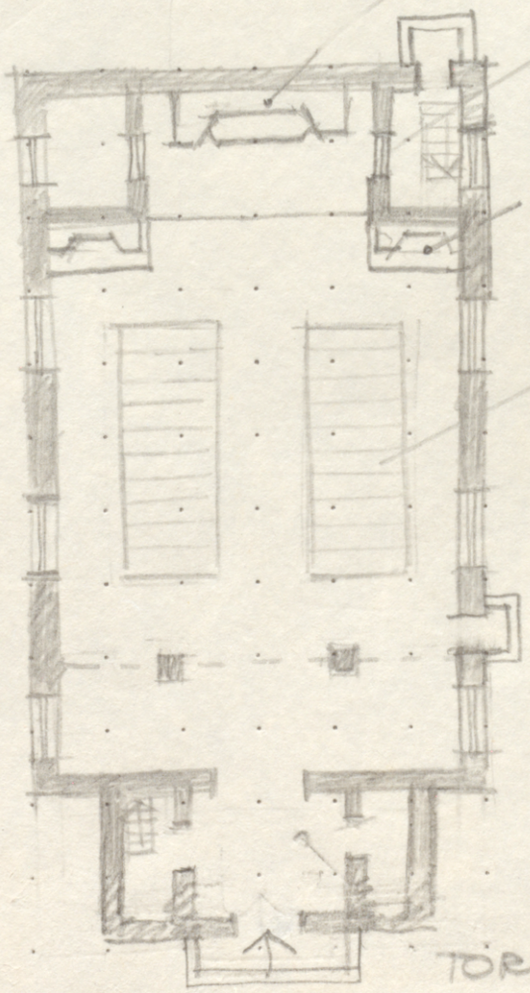

NOSAUKUMS ILŪKSTES KATOĻU BAZNĪCA

ADRESE DAUGAVPILS RAJ., ILŪKSTE

DATUMS 5.09.92

APSEKOJA L.ŠTERNA

IEKSĒJAIS PLĀNOJUMS

23/21

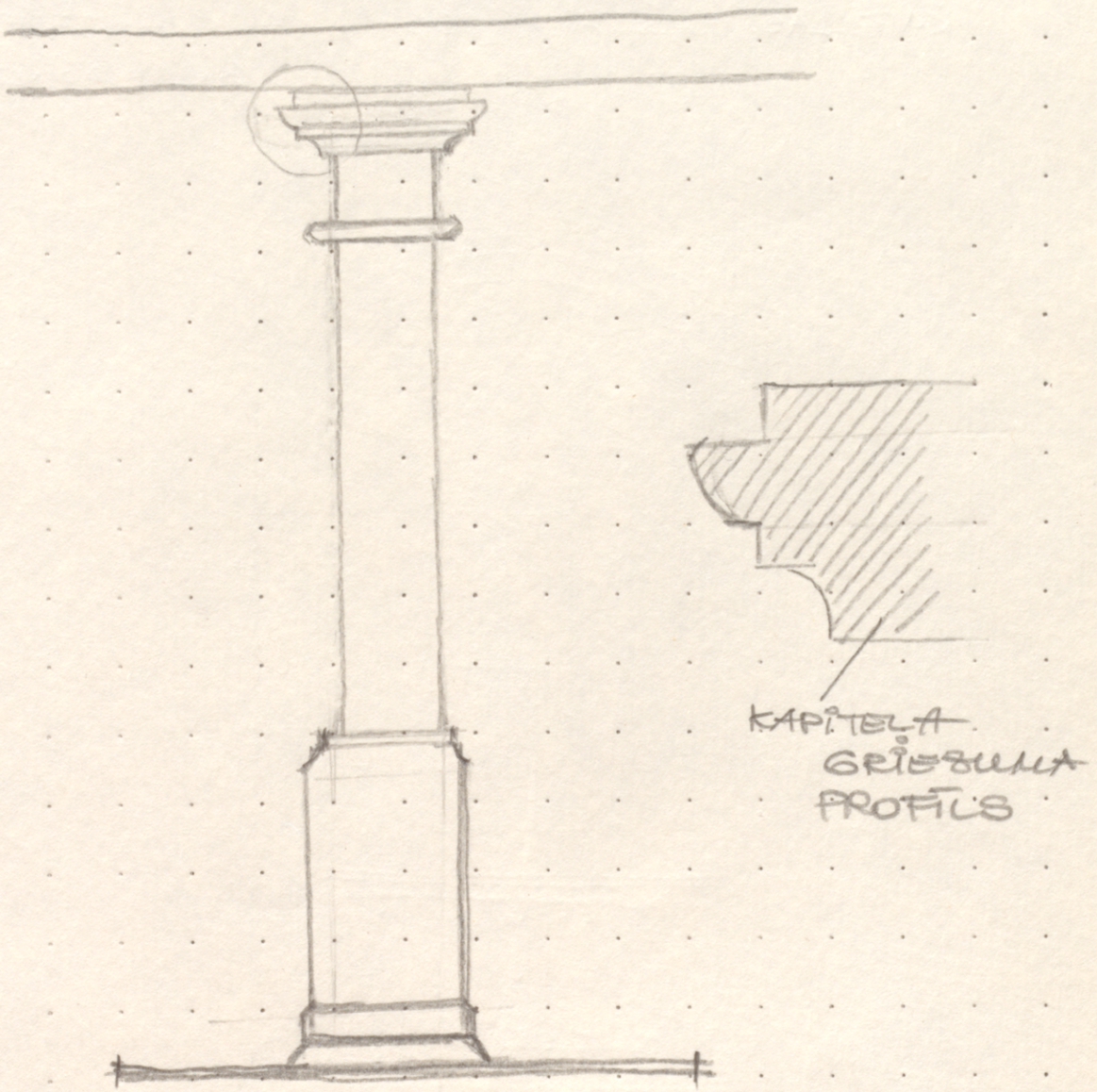

NOSAUKUMS KORA DAĻAS (BALKONA) NESOŠĀ KOLONA

ADRESE DAUGAVPILS RAJ., ILŪKSTE

DATUMS 5.09.1992.G.

APSEKOJA
L.ŠTERNA

GRIEZUMS

39. 706 - 4

KAPELLAS IEKŠĒJAIS LOGS UZ ALTĀRA TELPU
/SK. BAZNĪCAS PLĀNE/

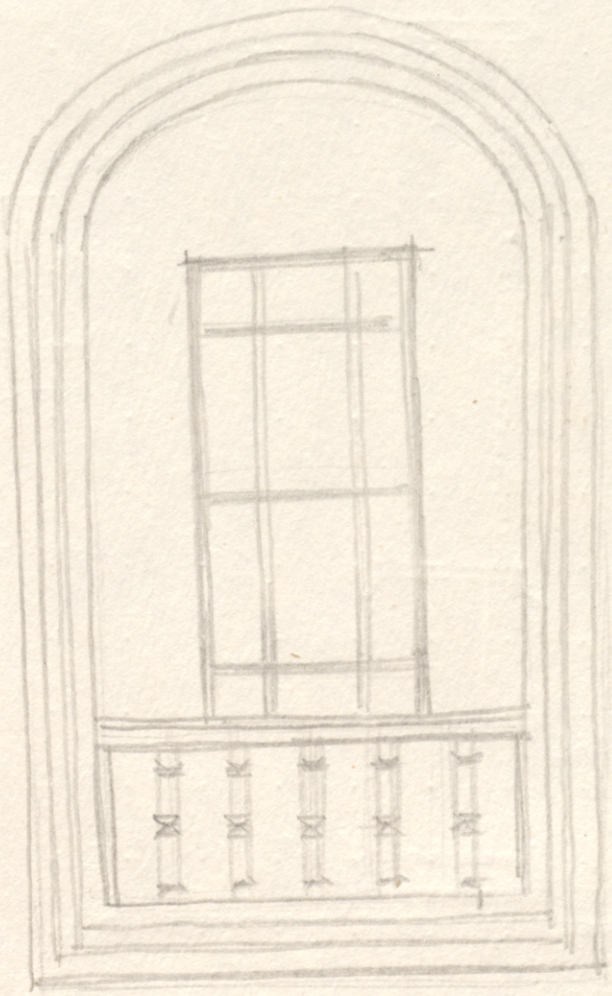

APSEKOJA
L. ŠTERNA

R/a «P» Jēkabpils tip. Pas. 800 4000 1 Apst. 86 19 02

Jumta konstrukcija	L	DIVSLĪPŅU AR NOSLĒGTO GALU UZ KOKA KONSTRUKCIJĀM, AR TORŅA POLIGONĀLĀ SMAILĀ FORMĀ ĪSBŪVI.
Torņa konstrukcija	L	TORŅA DAĻA PĒRBŪVĒTA NO GALA FASĀDES APJOMĀ, VAINAGOTA AR POLIGONĀLO ZVANA TELPU UN SMALKO PĒRSLIETĀRO ARKĀDI.
Dūmeņi Dūmvadi		NAV

Konstrukciju skice

PAŠREIZ NEAIZTIKTAIS STAŅĢLAIS ĢMUKĀNS. DRAUDZES SASTĀVS: 2200 DRAUDZES LOCEKĻU.

Pieminekļa arhitektoniskais risinājums

Stila iezīmes

VIENKOĀDA (KALĒJU TĪPA) REĢIONĀLĀS ARHITEKTŪRAS MĪĻA BAZNĪCA AR DIVSLĪPŅU STĀVU ~~JUMTU~~ UN PĒRBŪVĒTU TORŅA APJOMU AR POLIGONĀLO ZVANA DAĻAS ĪSBŪVI. SIENAS ROTĀ PLATI STARPLOGU PILASTRI, DAUDZPROFILĒTAS DZEGAS. GALV. FASĀDES TORŅA DAĻĀ NIŠĀ PĒRBŪVĒTA KOKĀ GRIEZTĀ, POLIHROMĒTA JĒZUS SKULPTŪRA. TORŅA ZVANU TELPAS DAĻĀ ATSEGTA ARKĀDE AR DAUDZPROFILĒTU ARKU APLOKU UN SMALKO POLIGONĀLO TORŅA FORMU. INTERJERĀ BAROKĀLO FORMU BAGĀTĪGI VEIDOTĀ 3-ALTĀRU KOMPOZĪCIJA JONISKĀ UN DORISKĀ ORDERU KOLONĀDĒ, ALTĀRGLEZNĀM UN SKULPTŪRĀM VEIDOTAJĀ. SIENAS ROTĀ KOKGRIEZTIE BAREljEFI-GLEZNOJUMI (SK. MĀKSLAS NOVADĪBAS APRAKSTUS.) UZ KOKA BALKONA - ERĢELES.

Datums

5.09.1992.G.
17ºº-17⁴⁰

Apsekoja

M. Ievīņa

R/a «P» Jēkabpils tip. Pas. 796 2000 1 Apst. 86 19 02

Katoļu kalendārs 1992. Rīgas Metropolijas kūrija 1991.

KARMENA KURZEMNIECE

Lūgšana lielajam Kristapam

Pārnes mani nespēkam pāri,
šaubām un neziņas dzīlēm.
Kad nākšu, mani uz pleciem cel
kā bērnu, kam darīts ir pāri.

Satver manu roku un turi to ciet,
un nelaid to, lūdzams, vairs vaļā.
Tev zināms ir ceļš, kas pār Daugavu ved.
Man vienai nav spēka pār ūdeņiem iet.

Ļauj kopā ar Tevi pār dzelmi man brist,
pār akačiem, tumsā kas spīgo.
Kamēr nav laimīgi kraštā vēl tikts,
neļauj pie debesīm auseklim dzist!

Dek. J. SILEVIČS

Ilūkstes katoļu draudze

Ilūkste savas pilsētas tiesības ir ieguvusi 1892. gadā, bet patiesībā tās vēsture stiepjas tālu pagātnē un ir interesantiem notikumiem bagāta.

Ilūkste atrodas 25 km attālumā no Daugavpils, 30 km — no Subates pilsētas, 16 km — no Bebrenes un 10 km — no Dvietes. Agrāk Ilūkste bija apriņķa pilsēta, bet Padomju varas laikā to pievienoja pie Daugavpils rajona.

Ja meklējam Ilūkstes kā pilsētas sākumu, tad jāmin kādreizējā mazā pilsētiņa Pabieža 18 km uz dienvidrietumiem no tagadējās Ilūkstes. Šo pilsētu kaimiņi lietuvieši sirojumos nodedzināja. Ugunsgrēkā cietušie pilsētnieki tad griezās pie sava zemes kunga Brinka ar lūgumu atļaut viņiem uzcelt jaunas ēkas nodedzināto vietā, taču Brinks atļauju nedeva. Tad nabaga cilvēki griezās pie kaimiņu kunga — grāfa Zīberga. Tas labprāt atļāva ugunsgrēkā cietušajiem

Pirma Pasaules kara laikā

apmesties un iebūvēties netālu no savas rezidences Šlosbergas (Pilskalnes), uz Ilūkstes upes kreisā krasta. Pat būvmateriālus viņiem izsniedza par brīvu.

Te tad arī drīzi izauga jauns ciems — Ilūkste. Ilūkstes iedzīvotāji kļuva par grāfa zemes rentniekiem un ik gadus maksāja rentes nodokli. 1550. gadā Ilūkste jau tiek minēta kā miestiņš. 1567. gadā ar lantāga lēmumu Ilūkstē tika uzcelta luterāņu baznīca, taču, kad Pilskalnes grāfs Zībergs pārgāja katoļu ticībā, viņš 1635. gadā šo baznīcu nodeva katoļiem. Katoļi resp. jezuīti šīs baznīcas vietā 1690. gadā uzcēla skaistu lielu koka baznīcu. Baznīcu konsekrēja bīskaps N. Poplavskis. 1748. gadā šī baznīca kopā ar klosteri nodega.

Centīgo tēvu jezuītu vadībā ilūkstieši ar grāfu Zībergu lielu atbalstu un

Bīskapa A. Springoviča vizitācijas laikā pēc Pirmā Pasaules kara

Bīskapa V. Zondaka vizitācijas laikā

gādību laikā no 1754.—60. g. uzcēla lielu, skaistu mūra baznīcu. Jaunās baznīcas stūrakmeni iesvētīja superiors Izdebskis, ielicot tanī sv. Uršulas relikvijas. Baznīca celta krusta veidā ar trijiem jomiem renesanses stilā ar baroka stila iezīmēm. Jaunajā baznīcā bija 7 grezni altāri. Galvenajā altārī bija ievietota gleznotāja Šmulgeviča gleznа „Apustuļu izsūtīšana misijās".

Lielā un augstā baznīca bija celta no ķieģeļiem un izskatījās viegla un gracioza. Tā tika uzskatīta par visskaistāko visā Augšzemē un bija īsta Zemgales pērle, mākslas šedervs. Ar baznīcu bija vienota klostera dižā ēka, kas pastāv šodien. Diemžēl, šī krāšņā dižā baznīca pirmā pasaules kara laikā tika stipri sapostīta. Taču, lai arī torņi un dienvidu puse gulēja gruvešos, ziemeļu puse, kā arī altāra daļa bija saglabājusies. Arī pamati nebija iedragāti, tie vēl kalpoja par noliktavām. Īsi pirms otrā pasaules kara, kad 1939. gadā par prāvestu Ilūkstei tika nozīmēts jezuītu tēvs Jāzeps Pudāns, uzausa ceribas baznīcu atjaunot. Centīgais un lietišķais prāvests jau bija sagādājis metus un projektus baznīcas atjaunošanai, arī praktiski jau sāka attīrīt un izvest gružus, vākt materiālus, bet...

Centīgo prāvestu Pudānu 1941. gadā apcietināja un aizveda uz Sibīriju, no kurienes viņš vairs neatgriezās. Vēl atlikušos baznīcas mūrus 1956. gadā uzspridzināja un gružus aizvāca prom. 1979. gadā baznīcas vietā sāka celt mūra dzīvojamās mājas...

Tagad Ilūkstes katoļu draudze izmanto bijušo uniātu baznīcu. Šī baznīca ar grāfienes Katrīnas Zībergas līdzekļiem 1816. gadā tika uzcelta katoļu — uniātu vajadzībām; reizē blakus tika uzcelts arī baziliāņu klosteris ar klostera baznīciņu. Klostera baznīciņa tagad kalpo pareizticīgajiem. Pats klosteris uz šodienu ir pārbūvēts un nodots dzīvokļu fondam. Uniātu baznīcu Krievijas cars 1850. gadā atņēma katoļiem — uniātiem un nodeva to pareizticīgajiem.

1921. gada 15. novembrī Latvijas Republikas valdība šo baznīcu atkal atdeva pēc piederības — katoļiem, tikai vairs ne uniātiem. Baznīcas izmēri ir 26mX15,7m. Tā ir mūra celtne ar viduvēju torni, viennavas telpu, velvētiem koka griestiem. Galvenajā altārī ir Jaunavas Marijas Bazvainīgās Ieņemšanas godam veltīta glezna, virs tās sv. Jāzepa glezna. Labajā pusē sānu altārī — Jēzus Sirds statuja; virs tās sv. Jura glezna. Altārī kreisajā pusē ir sv. Antonija stauja un virs tās sv. Vincenta glezna. Draudze savā baznīcā svin 11 atlaidu svētku dienas; starp tām visievērojamākās ir Jaunavas Marijas Vārda atlaidas, svētdienā pēc 8. septembra (40 st.) un 8. decembrī Jaunavas Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas svētki (Bractvos — Brālības sv.)

Pēc 1939. gada statistikas ziņām, Ilūkstes draudzē ietilpa 807 ģimenes ar 3298 dr. locekļiem. No tiem latviešu ģimenes — 467, poļu — 340. Par draudzes locekļu skaitu uz šodienu nav drošu ziņu, jo ticīgo pierakste padomju varas laikā bija noliegta. Tāpat noliegtas bija draudzes locekļu vizitācijas. Pirms pirmā pasaules kara visvairāk nokristīto bērnu bija 1906. gadā — 273, vismazāk 1915. gadā — 37. Vispāri pirms pirmā pasaules kara kristāmo skaits svārstījās virs 100; pēc kara — ap 50—70. Visvairāk sagatavots pie I Komūnijas bija 1940. gadā — 112 bērni, bet pēdējos gados līdz 30. Dievkalpojumi līdz pēdējam laikam notiek poļu un latviešu valodās mainoties. Ja vienu svētdienu summa ir latviešu valodā, tad nākamajā svētdienā latviski ir votiva. Parastās svētdienās dievkalpojumos pa abām sv. Misēm dievlūdzēju skaits ir ap 300—400, bet atlaidās un gada svētkos ap 600-900.

Ilūkstes draudzē ir dzimuši vairāki ievērojami gara darbinieki. Kā tādus, piemēra dēļ, var nosaukt jezuītu ordeņa priesteri Mikeli Rotu (1721—1785), Viļņas bīskapu Benediktu Klangeviču (1776—1841), pēdējo Krāslavas garīgā semināra vadītāju Jāni Jāzepu Jalovecku (1817—1885), mariāņu kongregācijas priesteri Dr. theol. Bronislavu Valpitru (1899-1976) u. c.

Daugavpils raj. Ilūkste	Ilūkstes kat. b.	MKPZPP arhīvs Inv. Nr. p 2617

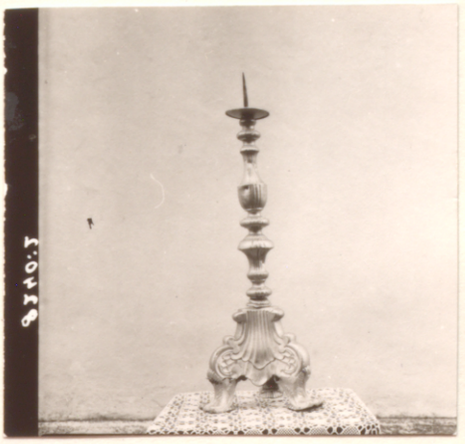

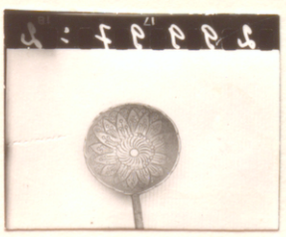

RPM ng. 1985.g.

R/a «Poligrāfists» Jēkabpils tip. Pas. 802 240 00 I Apst. 86 19 02

Mākslas pieminekļu sektors

VKPZPP arhīvs
In. Nr. p-350/5 IV

Daugavpils rajons

Līksnes kat. b.
Līksnē. Kolhoznieku ielā 1.

312

Foto: 1972.g.

311a

Foto: 1979.g.

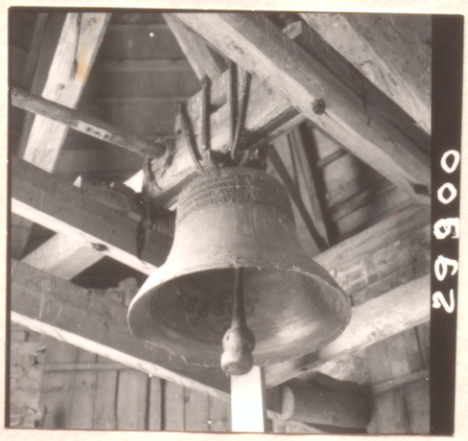

Foto: 1979.g.

Mākslas pieminekļu sektors
Daugavpils rajons

Ilūkstes kat. b.
Ilūkstē, Kolhozniku ielē 1.

KPZPP arhivs
In . r.
p-350/5

20/4

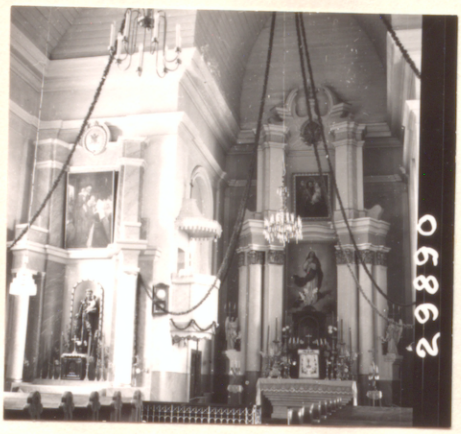

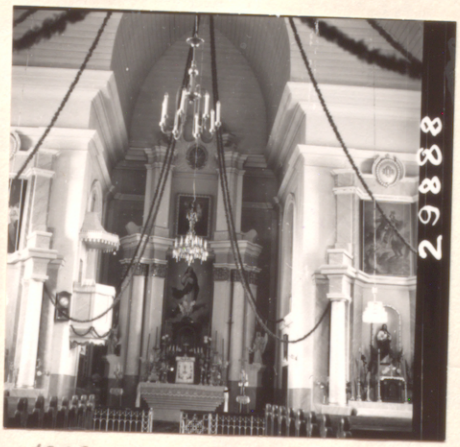

29899 Foto: 1979. g.

32247

32243

32246 Foto: 1978. g.

32248

Daugavpile rajons
Mākslas pieminekļu sektors

MKPZPP arhivs
In . nr. p-350/5 IV

20/3

Ilūkstes katolu b.
Ilūkstē, kolhozmēru ielē 1.

32 244

32 249

Foto: 1978. g.

Foto: 1979. g.

Mākslas pieminekļu sektors

Daugavpils rajons

MKPZPP arhīvs
Inv. nr. p-350/5 IV

Līksnes kat. b.
Līksnē. Katoļu ticīmā ielā 2.

Foto: 1972.g. 850

Foto: 1979.g.

Foto: 1979.g.

Daugavpils rajons

Mākslas piemineklju sektors

...KPZPP arhīvs
Inv. nr. p-350/5 IV

20/1

Ilūkstes kat. b.
Ilūkstē, kolhozmiru ielā 1.

Foto: 1979. g.

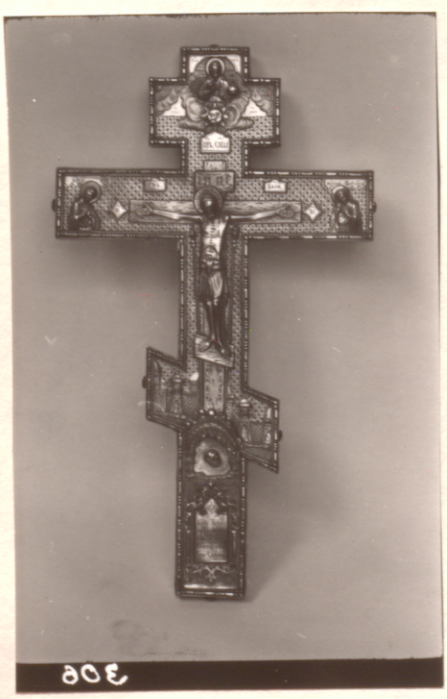

Foto: 1972. g.

19

Mākslas plemienkiu sektors
Daugavpils rajons
MKPZPP arhīvs
Inv. № 7571.
36 38-1 IV

MĀKSLAS PRIEKŠMETA UZSKAITES LAPA Datums: 21.08.79.

nosaukums Čibonijs

atrašanās vieta Slūkste kat. b.

adrese, īpašnieks(lietotājs) Slūkste, kolhoza vēlā 1

datejums 18. gs.

autors

materiāls, tehnika sudrabs

izmēri h – 29 ϕ 13

tehniskais stāvoklis labs

remonts, restaurācija

izmantošana

glabāšana

apraksts Pēda apaļa ar pacēlumu.
Paisturīgi ranono ūliekumi pēdas ~~malās~~ pacēlumā, kāts profilēts, ar humbierolida nodusu.
~~Pa~~ Jem nodusa anauta lapa rinda.
Korpus ar grapējumiem un stipri izteintu vēderu.
Vācivij ar humbu un arestu noslēgumā. Viscaur jeltīts
Uz pēdas malas tenšts:
Sac. Aut. Tschaman Illuxt. Curonica

MKPZPP Sastādīja: /Dace Goldere/

VB FS. 637.1000

Daugavpils rajons
Mākslas pieminekļu sektors

MKPZPP arhīvs
Inv. № 7570, 3639-1 IV

18

MĀKSLAS PRIEKŠMETA UZSKAITES LAPA Datums: 21.08.79.

nosaukums Svečturi (2)

atrašanās vieta Ilūkstes kat. b.

adrese, īpašnieks(lietotājs) Ilūkstē, Kolhozu ielā 1

datejums 20. gs. s.

autors

materiāls, tehnika metāls, krīstāls.

izmēri

tehniskais stāvoklis

remonts, restaurācija

izmantošana

glabāšana

apraksts

Blakus altārim novietoti 2 jugende svečturi 5 svečem. Viens pauts augstāk, četri apkārt; balustrs ar entāzi; pēda apaļa, uz ķepiņām. Sveču aļodiņām piekārti krīstāli.

MKPZPP Sastādīja: /Rūta Kaminska/
Rk.

VB FS. 637.1000

Mākslas plemindiju sektors
Daugavpils rajons

MKPZPP arhivs
Inv. № 7569 / 3640-2

17.

IV

MĀKSLAS PRIEKŠMETA UZSKAITES LAPA Datums: 21.08.79.

nosaukums Lustra 24 svecēm.

atrašanās vieta Ilūkstes kat. 6

adrese, īpašnieks(lietotājs) Ilūkstē, Kolhozu ielē 1

datejums 20 gs. s.

autors

materiāls, tehnika metāls, kristāls.

izmēri

tehniskais stāvoklis

remonts, restaurācija

izmantošana

glabāšana

apraksts

Ap balustru 1 rinda (6) žuburi 3 svecēm, starp tiem, nedaudz augstāk – 6 vienas sveces žuburi. Sveču zari liekti, rotāti ar augu ornamentu, smalki.

Biscaur lustra apkārta ar prikariņiem – prizmveida un lāsesveidīgiem; noslīgumā, apakšā – mūlzigs poligonāls kristāls.

MKPZPP Sastādīja: (Rūta Kaminska)

VB FS. 637.1000

-2-

Forma E-I

MĀKSLAS PRIEKŠMETA APRAKSTS

I. Nosaukums Lustra 24 svecēm

2. Atrašanās vieta Ilūkstes rat. b

3. Adrese, īpašnieks(lietotājs) Ilūkstē, Kolhoza ielā 1

4. Datējums 20 gs

5. Autors

6. Materiāls, tehnika metāls, mūtēls

7. Izmēri

8. Tehniskais stāvoklis

9. Remonts, restaurācija

IO. Izmantošana

II. Glabāšana

I2. Apraksts

Ap balustru 1 rinde (6) žuburi 3 svecēm, starp tiem, nedaudz augstāk - 6 mēnas svecēs žuburi svecē zari - lūkti, rotati ar augu ornam., pasmalki.

Viscaur lustra apkārte ar prekarimēm - prizmveida un cēsesveidīgiem, norlēgumēs apakšē - mīezīgs poligonāls mūtēls.

Blakus altārim 2 svaiti. Jūgende lustrai 5 svecēm ar mūtēliem

(Rūta Saarsinska)

MKPZPP

Sastādīja:

1975. g. "21" Rk.

РВЦ-7847/76-I000

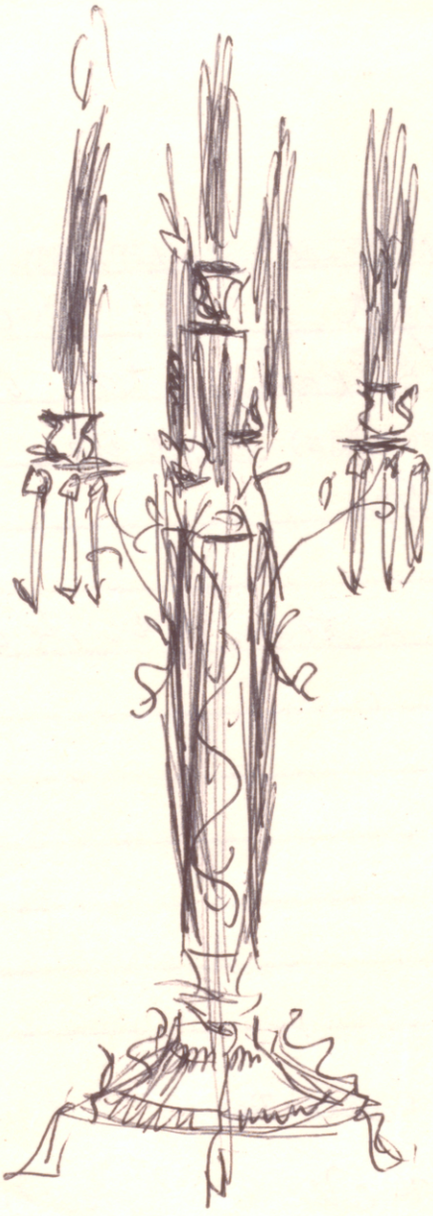

– 2 svetlobi

MKPZPP arhiva
Inv. Št. 7569
36 40-2 IV

Daugavpils rajons
Mākslas piemineķļu sektors

MKPZPP arhivs
Inv. № 7568
3641-A

16.

MĀKSLAS PRIEKŠMETA UZSKAITES LAPA Datums: 21. 08. 79.

nosaukums Kauss

atrašanās vieta Ilūkstes kat. 6.

adrese, īpašnieks(lietotājs) Ilūkstē, kolhozniku idē 1.

datejums 1893 g.

autors

materiāls, tehnika sudrabs, kalts, zeltīts.

izmēri h-23

tehniskais stāvoklis

remonts, restaurācija

izmantošana

glabāšana

apraksts

Paplata pēda, profilēta. Kāts profilēts ar kumbiermeida nodusu. Kūpa cilindriska, ar vehilu īvērsumu augidaļē. Viscaur zeltīts.

Patēna serda, platu malu. Uz malas gravēta sīgnakule.

Uz kausa pēdas gravēts teksts:

„Ecceles. Illuxtani venovat : anno D: 1893".

(Rēta Scassinsca)

MKPZPP Sastādīja: Rk.

VB FS. 637.1000

Forma E-I

MĀKSLAS PRIEKŠMETA APRAKSTS

I. Nosaukums Kauss.

2. Atrašanās vieta Ilūkstes rdt 6.

3. Adrese, īpašnieks (lietotājs) Kolhozniēku ielā 1.

4. Datējums

5. Autors

6. Materiāls, tehnika sudrabs, balts, zeltīts

7. Izmēri h-23

8. Tehniskais stāvoklis

9. Remonts, restaurācija

IO. Izmantošana

II. Glabāšana

I2. Apraksts Paplate pēde, profilēta; Kēts profilēts ar ~~pa~~ bumbier veide nodusu: Kūpe cilindriske, ar helēlu īvēnucne augidelē. biscam zeltīts.

Patēne sēde, platu malu: uz males gravēta signakule.

Uz pēdes gravēts teksts:

~~Ecle~~ Eccles. Illuxtani venovat :=
= anno D: 1893.

/Rēta kasiinska/

MKPZPP

Sastādīja: RK.

1979. g. "21." 08.

РВЦ-7847/76-I000

Mākslas piemineklju sektors
Daugavpils rajons

-1-

MKPZPP arhīvs
Inv. № 7567
3642-2 IV

15.

MĀKSLAS PRIEKŠMETA UZSKAITES LAPA Datums: 21.08.79.

nosaukums Relikvārijs

atrašanās vieta Slūkstes kat. b.

adrese, īpašnieks(lietotājs) Slūksti, kolhoznieku ielā 1

datejums 19. gs.

autors

materiāls, tehnika misiņš, sudrabots, varš.

izmēri h-54

tehniskais stāvoklis

remonts, restaurācija

izmantošana

glabāšana

apraksts

Ovāla pēda ar augstu pacēlumu un neliela profilējumu; noklāta ar kaltu augu rotājumu.

Balustrs ticos, ar lielu bumbierveida nodusu, kas noklāts ar aplikatīvu augu ornamentu. Tajā ielstiprināts plakans krusts ar trīslapja galiem. Gali rotāti ar aplikatīvu augu ornamentu. Krusta centrā - mākoņu ietvarā sirdsveida lodziņš, kurā relikvija.

MKPZPP

Sastādīja: /Rēta kansinska/

Rk.

VB FS.637.1000

Forma E-I

MĀKSLAS PRIEKŠMETA APRAKSTS

I. Nosaukums Relikvāriji

2. Atrašanās vieta Hūmtes kat.6.

3. Adrese, īpašnieks(lietotājs) Kolf~~ot~~ hozmāku idē 1.

4. Datējums 19 g.

5. Autors

6. Materiāls, tehnika misiņ, sudrabots, vars.

7. Izmēri h-54

8. Tehniskais stāvoklis

9. Remonts, restaurācija

IO. Izmantošana

II. Glabāšana

I2. Apraksts

Ovāle pēde ar augstu pacēlumu un mēlēm preplējumu; nosleto ar kaltu augu rotājumu.

Balusts tievs, ar lielu bumbiņveida nodusu, kas nosleto ar aplikatīvu augu ornamentu. Tajā ieštiprinēts plakans krusts ar trijlapju galiem. Gali rotāti ar aplikatīvu augu ornamentu. Krustā antē - mazam ietvarē sīndsmide lodziņš, kurē ~~tek~~ relikvijas.

/Rūta Kassinska/

MKPZPP

Sastādīja: RK

197 9 g. "21" 88

РВЦ-7847/76-I000

Daugavpils rejons

Mākslas pieminekļu sektors

MKPZPP arh.vs
Inv. № 7572.
3637-1 IV

14

MĀKSLAS PRIEKŠMETA UZSKAITES LAPA Datums: 21.08.79.

nosaukums Svečturi (7 gab.)

atrašanās vieta Slūnstes nat. b.

adrese, īpašnieks (lietotājs)

datejums 18. gs. 1768 g.

autors

materiāls, tehnika

izmēri h - 121; 79; 107; 124; 105, (aizi augstumi)

tehniskais stāvoklis

remonts, restaurācija pārvrāsoti ar alumīnija krāsu

izmantošana

glabāšana

apraksts Svečturi 4 izmēru, viena tipa ar variācijām.
3. bilānie izmēri vienādi.
Trissvaldņu pamatni ~~[illegible]~~ balsta tādas nā nolūtiņas. Uz svaldnēm ronaiju nartuša ar rozitēm.
Balustrs turpinās 3 dalās ar aucentitu vidējo daļu. Bilodiņa arī tripstūrveida. Kiščanu bagātīgs ronaiju ~~[illegible]~~ denas.
Mazānie — vienmāršāni, bez tin intensīva ronaiju denora kāts profilēts un gropēts

Dace Čaderé

MKPZPP Sastādīja: D. B.

VB FS.637.1000

Mākslas [illegible] sektors
Daugavpils rajons

MKPZPP arh.vs
Inv. № 7573.
3686-1 IV

13

MĀKSLAS PRIEKŠMETA UZSKAITES LAPA Datums: 21.08.79.

nosaukums Monstrance

atrašanās vieta Slūkstes kat. 1.

adrese, īpašnieks(lietotājs) Kolhoza ūlā 1

datejums 19. g. s.

autors

materiāls, tehnika sudrabs

izmēri 11 - 77

tehniskais stāvoklis

remonts, restaurācija

izmantošana

glabāšana

apraksts Pēda svāla, nāts ar slvēida nodusu

Pēda un nāts fabricas darbs
Augšēpā dalą grezna. Apvārt nārbai
bieza vīnogulāju vītne. Jeu tās
~~[illegible]~~ staru vainags - īti stari. Tā-
lāk kalta relefa jasla - akanti ronaiji
malā augelu figūras, augšā sv.
trīsvienība. Apvārt glorias stari.
Nabeigumā kronis ar krustu

/Dace Ēoldere/

MKPZPP Sastādīja: [signature]

VB FS.637.1000

-1-

12.

Daugavpils rajens
Mākslas pieminekļu sektors

MKPZPP arhīvs
Inv. № 7566.
3643-2 IV

MĀKSLAS PRIEKŠMETA UZSKAITES LAPA Datums: 21.08.79.

nosaukums Paplāte

atrašanās vieta Slūkstis kat. 6.

adrese, īpašnieks(lietotājs) Slūkstī, kolhoznieku ielē 1.

datejums 1881.g.

autors

materiāls, tehnika sudrabs, kalts, gravēts.

izmēri 24 x 16

tehniskais stāvoklis trūkst 1 rokturis.

remonts, restaurācija

izmantošana

glabāšana

apraksts

Četrstūraina paplāte ar profilētiem stūriem: galos ovāli rokturi (viens trūkst).

Melīla, profilēta mala. Spogulī gravējums: Augu ornamente ietvērumē kvēvu arhitektūras motīvs - arka, caur kuru paveras pilsētas ainava.

Otrē pusē paplātei zīmes:

A.K. 1881 84 - nesalasāme.

ИЛ - proves mērīt.

Rēta Kovsānska/

MKPZPP Sastādīja: RK.

VB FS.637.1000

-2-

Forma E-I

MĀKSLAS PRIEKŠMETA APRAKSTS

I. Nosaukums Paplāte

2. Atrašanās vieta Stūrīts kat.

3. Adrese, īpašnieks(lietotājs) Kolhozniņa idē 1.

4. Datējums

5. Autors

6. Materiāls, tehnika Gudras, kalts, gravēts

7. Izmēri gar. 24

pl. - 16

8. Tehniskais stāvoklis Grūmt 1. rokturis

9. Remonts, restaurācija

IO. Izmantošana

II. Glabāšana

I2. Apraksts Četstūraine paplāte ar proplētiem stūrīm: galos ovāli rokturi (mēns nav).

Mīkāle, proplēte mala. Spogulī gravējums. Augu ornamente ietvēruvē - mēnu arhitektūras motīvs - arce; cam mēnu paveras pilsētas ainava - jūrmti.

Otrā pusē zīme: A.K 1881 84 (?) nesaprotama.

38

- proves nūsb. ИЛ

/Rūta Kaminska/

MKPZPP

Sastādīja: Rk

РВЦ-7847/76-I000

I97 9 g. "01" 09.

Daugavpils raj. -1- Tiekstes kat. 6 21-08-79. 11

Kolhoza vila 1

1. Kauss. paténa 1754. g., sudrabs ? var abrodana
2. √ Frans 1780., bronza.
√ 3. √ Svečturi (7) 1768., ~~sudrabs~~ alva
√ 4. √ Ciboriji 18. gs. b., sudrabs. — ~~[illegible]~~
√ 5. √ Paplāte 1881. g. sudrabs.
√ 6. √ Relikvāriji - cuerts. 19. gs. b., mēsiņi, sudrabots. vars.
√ 7. √ Kauss, paténa. 18. gs., sudrabs, zelt.; 1893. g.
√ 8. √ Monstrance (augi dalę). 19. gs. sudrabs, zelt.

Mākslas pieminekļu sektors
Daugavpils rajons

(Rūta karrinska)

MKPZPP arhivs
Inv. № 7574
3635-D IV

Ark. Sluksten ap.

Sluksten kat. b.

Bazn. alte 1816 g.

3 altéri.

Centr. alt. gl. - Dürmetes gl.
aut. Žilovinske.

Sēnu alt. - pr. Vincents ; aut. Šēnbergs.

1 kronlukturis
8 sūnas lukt.

Uz frama teksts:

IN OMNEM TERRAM EXIVIT SONUS EORUM
D.O.M. CAMPANA ECCLESÆ ILLUXTANÆ
NOMINE S. ALOISII S. J. INSICNITA : SUB
FUNDATORIBUS JOHANNE PALATINO
BRZEST JOSEPHO SUCCAMER:
LIVON ET CASIMIRO GENERA. MAJOR
EXER. M.D.L. LYBERGIIS.
PRAE POSITO. ANTONIO ALENKIE-
WICZ CANONI, LIVO. FUSA. ANNO
DOMINI 1780 D. 28. AUGUSTI."

(Rūta Kaminska)

10.

PIEMINEKĻU DOKUMENTĀCIJAS CENTRS
Inv.Nr 4665-3-KV

Mākslas pieminekļa aizsardzības

SAISTĪBU RAKSTS

Pamatojoties uz 1948. g. 14. oktobra PSRS Ministru Padomes lēmumu Nr. 3898 par valsts uzskaitē esošo pieminekļu aizsardzību Daugavpils rajona

ciema Ilūkste

iestādes, organizācijas vadītājs

vai pilnvarotais pārstāvis, turpmāk dēvēts «Lietotājs», personā priekšsēdētāja

Šuško Helēna Ādama m.

amats, uzvārds, vārds, tēva vārds

pilnvaras Nr. un izdošanas datums

apņemas uzturēt kārtībā viņa pārziņā (lietošanā) esošo mākslas pieminekli

Monstrance (augšdaļa)

pieminekļa nosaukums, autors, materiāls, izmēri, faktiskā atrašanās vieta

XIX.gs., sudrabs, zeltīts.

1. Lai nodrošinātu pieminekļa saglabāšanai nepieciešamos apstākļus, lietotājs

veic sekojošu telpu remontu, labiekārto pieminekļa teritoriju, novieto telpā ar labvēlīgāku temperatūras un mitruma režīmu utt.

2. Jebkurus darbus, kas saistīti ar pieminekļa remontu, restaurēšanu vai pārvietošanu, lietotājs drīkst izpildīt tikai saskaņā ar Latvijas PSR Kultūras ministrijas norādījumiem.

3. Īpašnieka vai lietotāja maiņu pieļaut saziņā ar kultūras nodaļu un Latvijas PSR Kultūras ministrijas atļauju, sastādot nodošanas un pieņemšanas aktu, kā arī noslēdzot (ar jauno īpašnieku) aizsardzības saistību rakstu.

4. Par minēto vērtību bojājumiem nekavējoties ziņot Kultūras nodaļai un Latvijas PSR Kultūras ministrijai.

Daugavpils tip., 1975, 6949 1000. Apst. 19. VIII-75.

5. Ja aizsardzības saistību neievērošanas rezultātā piemineklis tiek sabojāts vai iznīcināts, vainīgais sedz nodarītos zaudējumus zinātniskās restaurēšanas darbu apmērā vai atbilstoši pilnai piemineķļa vērtībai un tiek saukts pie atbildības pēc Latvijas PSR Kriminālkodeksa 206. panta.

6. Aizsardzības saistību neievērošanas gadījumā, Latvijas PSR Kultūras ministrija uz Kultūras nodaļas ierosinājumu var to atsavināt lietotājam.

Aizsardzības saistību raksts sastādāms 3 eksemplāros, no kuriem pirmais paliek pie lietotāja, otrais — Kultūras nodaļā un trešais — nosūtāms Latvijas PSR Kultūras ministrijai.

Juridiskā adrese: Jaunates pāv. katoļu baznīca
Draudzes komitejas priekšsēdētājs
Kvarāns Donats Donata d.

Z. v. Paraksts

Aizsardzības saistību noformēšanā piedalījās rajona (pilsētas) darbaļaužu deputātu Padomes izpildu komitejas pārstāvis p/p priekšsēdētāja
amats, uzvārds, vārds, tēva vārds
Jiško Helena Jolanta m. vadītājs.

Z. v. Paraksts

Aizsardzības saistību rakstu apstiprinu:

1978 g. «12» decembrī

Z. v. Kultūras nodaļas vadītājs

Mākslas pieminekļa aizsardzības

SAISTĪBU RAKSTS

Pamatojoties uz 1948. g. 14. oktobra PSRS Ministru Padomes lēmumu Nr. 3898 par valsts uzskaitē esošo pieminekļu aizsardzību Daugavpils rajona

ciema Ilūkste

iestādes, organizācijas vadītājs

vai pilnvarotais pārstāvis, turpmāk dēvēts «Lietotājs», personā priekšsēdētāja

Šuško Helena Ādama m.

amats, uzvārds, vārds, tēva vārds

pilnvaras Nr. un izdošanas datums

apņemas uzturēt kārtībā viņa pārziņā (lietošanā) esošo mākslas pieminekli

Krauss, pateica

pieminekļa nosaukums, autors, materiāls, izmēri, faktiskā atrašanās vieta

XVIII gs., 1893 g. sudrabs, zeltīts

1. Lai nodrošinātu pieminekļa saglabāšanai nepieciešamos apstākļus, lietotājs

veic sekojošu telpu remontu, labiekārto pieminekļa teritoriju, novieto telpā ar labvēlīgāku temperatūras un mitruma režīmu utt.

2. Jebkurus darbus, kas saistīti ar pieminekļa remontu, restaurēšanu vai pārvietošanu, lietotājs drīkst izpildīt tikai saskaņā ar Latvijas PSR Kultūras ministrijas norādījumiem.

3. Īpašnieka vai lietotāja maiņu pieļaut saziņā ar kultūras nodaļu un Latvijas PSR Kultūras ministrijas atļauju, sastādot nodošanas un pieņemšanas aktu, kā arī noslēdzot (ar jauno īpašnieku) aizsardzības saistību rakstu.

4. Par minēto vērtību bojājumiem nekavējoties ziņot Kultūras nodaļai un Latvijas PSR Kultūras ministrijai.

Daugavpils tip., 1975, 6949 1000. Apst. 19. VIII-75.

5. Ja aizsardzības saistību neievērošanas rezultātā piemineklis tiek sabojāts vai iznīcināts, vainīgais sedz nodarītos zaudējumus zinātniskās restaurēšanas darbu apmērā vai atbilstoši pilnai pieminekļa vērtībai un tiek saukts pie atbildības pēc Latvijas PSR Kriminālkodeksa 206. panta.

6. Aizsardzības saistību neievērošanas gadījumā, Latvijas PSR Kultūras ministrija uz Kultūras nodaļas ierosinājumu var to atsavināt lietotājam.

Aizsardzības saistību raksts sastādāms 3 eksemplāros, no kuriem pirmais paliek pie lietotāja, otrais — Kultūras nodaļā un trešais — nosūtāms Latvijas PSR Kultūras ministrijai.

Juridiskā adrese: Jlukstes pies. katoļu basnīca draudzes komitejas priekšsēdētājs Rurāns Donats Donata d.

Z. v. Paraksts Gudele

Aizsardzības saistību noformēšanā piedalījās rajona (pilsētas) darbaļaužu deputātu Padomes izpildu komitejas parstāvis c/p priekšsēdētāja
amats, uzvārds, vārds, tēva vārds
Juško Helena Adama m. vadītājs.

Z. v. Paraksts [signature]

Aizsardzības saistību rakstu apstiprinu:

1978 g. «12.» decembrī

Z. v. [signature] Kultūras nodaļas vadītājs

41

Mākslas pieminekļa aizsardzības

SAISTĪBU RAKSTS

Pamatojoties uz 1948. g. 14. oktobra PSRS Ministru Padomes lēmumu Nr. 3898 par valsts uzskaitē esošo pieminekļu aizsardzību Daugavpiles rajona

ciema Ilukste vadītājs
iestādes, organizācijas

vai pilnvarotais pārstāvis, turpmāk dēvēts «Lietotājs», personā priekšsēdētāja

Juško Helena Adama m.
amats, uzvārds, vārds, tēva vārds

pilnvaras Nr. un izdošanas datums

apņemas uzturēt kārtībā viņa pārziņā (lietošanā) esošo mākslas pieminekli

Belikvārijs-krusts
pieminekļa nosaukums, autors, materiāls, izmēri, faktiskā atrašanās vieta

XIX. gs. b., misiņš, sudr., varš, zelts

1. Lai nodrošinātu pieminekļa saglabāšanai nepieciešamos apstākļus, lietotājs

veic sekojošu telpu remontu, labiekārto pieminekļa teritoriju, novieto telpā ar labvēlīgāku temperatūras un mitruma režīmu utt.

2. Jebkurus darbus, kas saistīti ar pieminekļa remontu, restaurēšanu vai pārvietošanu, lietotājs drīkst izpildīt tikai saskaņā ar Latvijas PSR Kultūras ministrijas norādījumiem.

3. Īpašnieka vai lietotāja maiņu pieļaut saziņā ar kultūras nodaļu un Latvijas PSR Kultūras ministrijas atļauju, sastādot nodošanas un pieņemšanas aktu, kā arī noslēdzot (ar jauno īpašnieku) aizsardzības saistību rakstu.

4. Par minēto vērtību bojājumiem nekavējoties ziņot Kultūras nodaļai un Latvijas PSR Kultūras ministrijai.

Daugavpiļs tip., 1975, 6949 1000. Apst. 19. VIII-75.

5. Ja aizsardzības saistību neievērošanas rezultātā piemineklis tiek sabojāts vai iznīcināts, vainīgais sedz nodarītos zaudējumus zinātniskās restaurēšanas darbu apmērā vai atbilstoši pilnai pieminekļa vērtībai un tiek saukts pie atbildības pēc Latvijas PSR Kriminālkodeksa 206. panta.

6. Aizsardzības saistību neievērošanas gadījumā, Latvijas PSR Kultūras ministrija uz Kultūras nodaļas ierosinājumu var to atsavināt lietotājam.

Aizsardzības saistību raksts sastādāms 3 eksemplāros, no kuriem pirmais paliek pie lietotāja, otrais — Kultūras nodaļā un trešais — nosūtāms Latvijas PSR Kultūras ministrijai.

Juridiskā adrese: Ilukstes pils. katoļu bazilica draudzes komitejas priekšsēdētājs. Zurāns Donats Donata d.

Z. v. / Paraksts gudole

Aizsardzības saistību noformēšanā piedalījās rajona (pilsētas) darbaļaužu deputātu Padomes izpildu komitejas pārstāvis c/p priekšsēdētājs
amats, uzvārds, vārds, tēva vārds
Fuško Helena Adama m. vadītājs.

Z. v. Paraksts [signature]

Aizsardzības saistību rakstu apstiprinu:

1978 g. «12» decembrī

Z. v. [signature] Kultūras nodaļas vadītājs

PIEMINEKĻU DOKUMENTĀCIJAS CENTRS
Inv. Nr 4665-3-KM

Daugavpils rajons

Arhitektūras pieminekļu sektors

MKPBP arhīvs
Inv. Nr. .....

9.
III

p-2115/1

ILŪKSTES KAT. B-CA.

32241

32240

32251

F O T O : 1 9 7 8. g.

32242

Foto : 1978. g.

Foto : 1972. g.

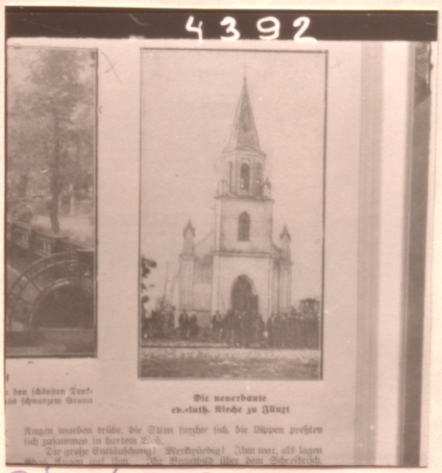

Die Woche in Wort u. Bild, 1948, Nr 23, 9 pp.

MKPZPP arhīvs
Inv. Nr. 4719
283 - 3

Forma E-I

ARHITEKTŪRAS PIEMINEKĻA APRAKSTS

I. Pieminekļa nosaukums Ilūkstes katoļu baznīca ar rātsim

2. Adrese Daugavpils raj.

3. Datējums 1870. g. celta (1816.)

4. Pieminekļa tips

5. Stilistiskā analīze

6. Autors, būvētājs, pasūtītājs

7. Sabiedriskās, zinātniski-vēsturiskās, mākslinieciskās nozīmes vispārīgs raksturojums

8. Tehniskais stāvoklis

konstrukciju	labs	logu	labs
sienu	labs	durvju	labs
segumu	labs	fasāžu dekora	
griestu	labs	interjera	
grīdu	labs		

9. Pārbūves altāri būvēti ap 1920. g. cietuši 1. pas. kara laikā.

IO. Pašreizējā izmantošana Sakotnējā

II. Aizsardzības sistēma V

Ilūkstes kat. b-ca.

Daugavpils rajons

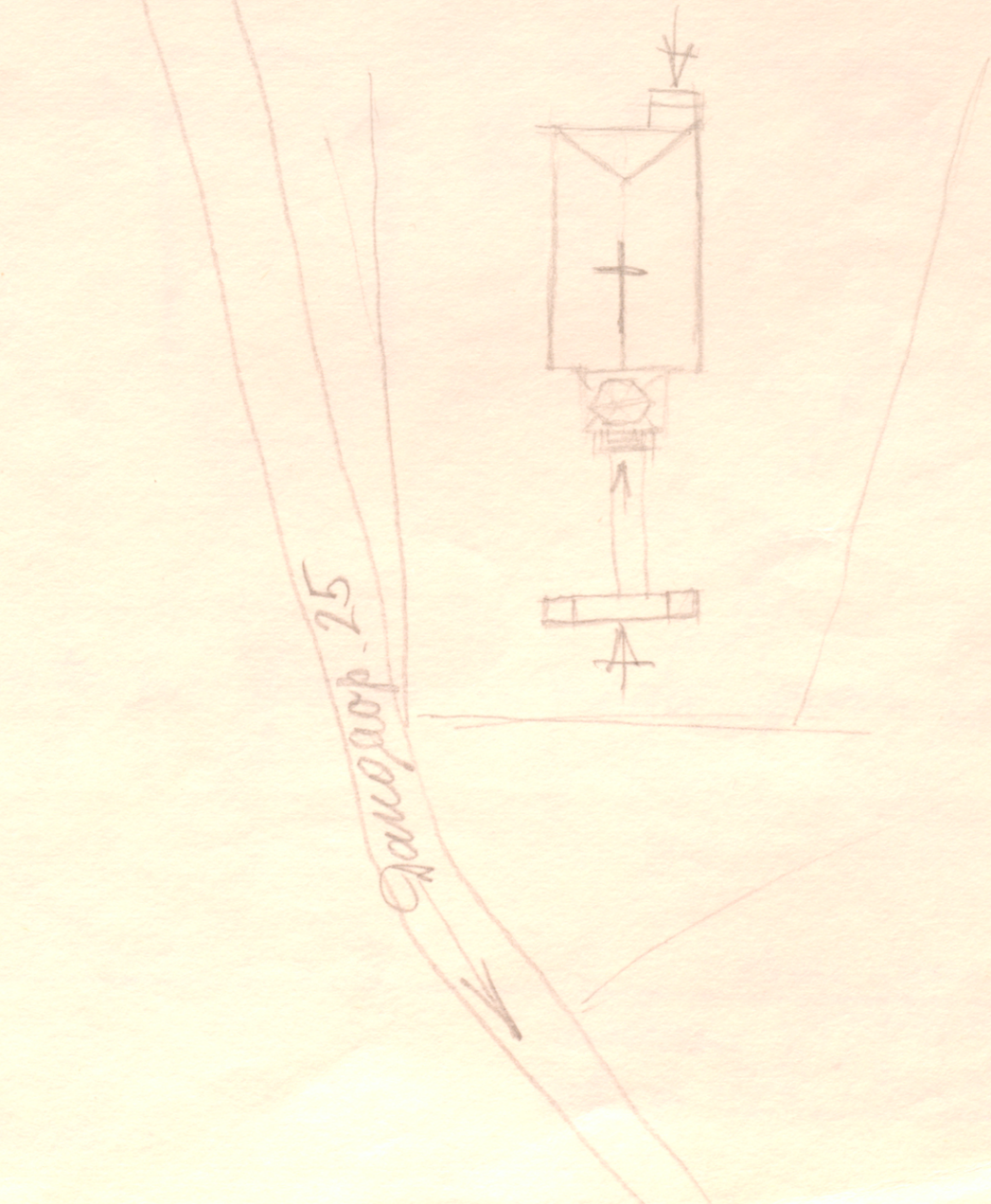

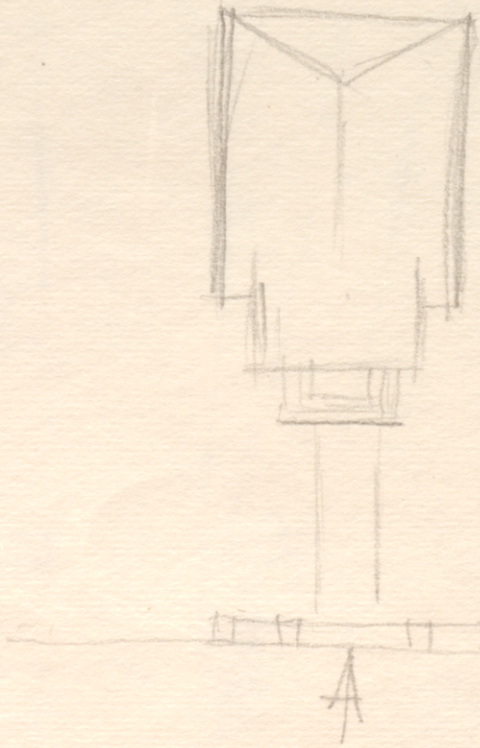

Daugavp. 25.

A

I2. Pieminekļa apraksts

grūda - dēļu, krāsota brūnā kr.
~~grūda~~
gruesti - mucas velve, dēļu, krāsota
gaiši pelēnā ekļas krāsā
3 altāri
sānotnēji bijusi katoļu basn.,
bet cara vald. atdevusi pareistic.
kad 1. pas. kara laīnā aīsiet
bojā vecā katoļu basnīca (barona
st., ar 2 torņiem)
valdība atdod īo basnīcu atpanak
katoļiem
Tumtam skārda segums.
Sienas - k.g., apmetums kaļķu javā,
krāsotas.

luterāņu basnīca - pārbūv., sporta zāle

Baiba Kimene

MKPZPP

Sastādīja: [signature]

1978 g. "27" maijā

РВЦ-7848/76-I000

Daugavpils rajons
Mākslas piemineklu sektors

Daugavpils rajons

22. VIII 72 7.

Slūkstes nat. bapnice (1)

(nēc māc. datiem)

MKPZPP arhīvs
Inv. № 4718
2497 - 4 IV

1582. g.
1690. g. ord. pepnštu pēnņņu
1748. g. nvelege
1754. g. iesāka celt šo bapnicu ab. gpabeidze
1783. g. kapenetes klost.
1842. . . . . atd. Caric. gaidniecibai
1916.

1816. g. bapnice fiberge Plateram-grafam sīnīatu blakus klosteri, skola
1840. g. klost. atņēma un paņem par. tic.
1923 - Latv. atdod katoļiem.

(esošā bapnica)

---

* 1940. g. - 1712. g. arhīvā metrikas

Tomo I st. Las marmore vāpes
— " II pretī kāpnēm glepna „Aeropāmalīanās"
(M) 1 x 2.20 (m)
19. gs. b.

Zvans - 1780. g. bronpa, uprants pian. valdes arhīvā
(V) R

---

grāmatas no klostera bibliotekas.
1787. g.
1771. Teoloģija
16... EPISTOME INSTITUTI SOCIETATIS JEZU - Izd. vilņņā
u. c.

Daugavpils raj.

Daugavpils rajons

Mākslas pleminekļu sektors

22. VIII 72. g. (2)

Ilūnstes nat.

Kauss, patene 15 (cal.)

sudr. pelt.

20 gs.

aug. ϕ – 10,2

ap. ϕ – 11,0

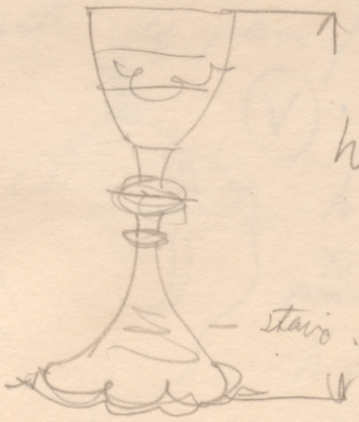

– stavo.

h 22,7

uz malas

Paplāte – sudr. neilts grauvets

26,7 × 15,9 (cm)

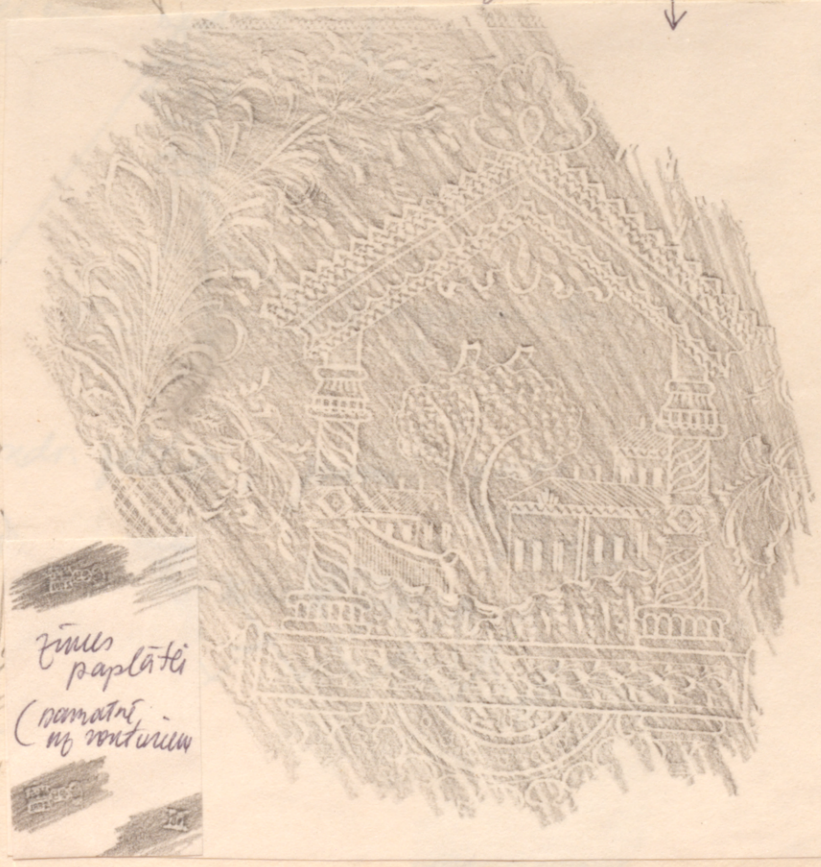

zīmes paplāteī (samatnē uz venturiem)

A

Rel. krusts – mis., sudr. pelt.?

pam. – vais sudr. peltits

(11)

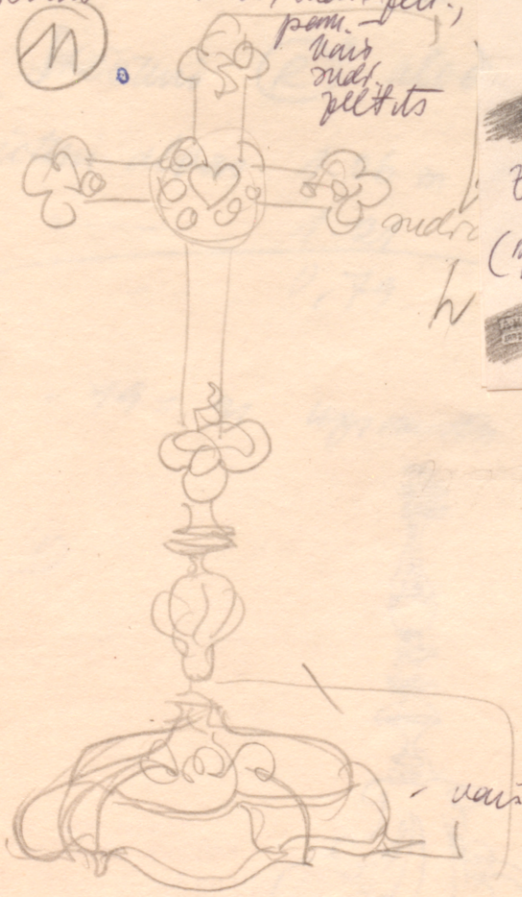

sudr.

h

– vais. pelt.

Dauzavpur rajas
Mākslas pieminekļu sektors

22.VIII 72.
Hūnstes rat. (3)
bazuīce

Cibonjs, mdr. feltrts,
labots
av vāku, uplikama virsū
uzrausts uz pam. /Sac. Ant. Tschaman Illust Curonia/

(V)

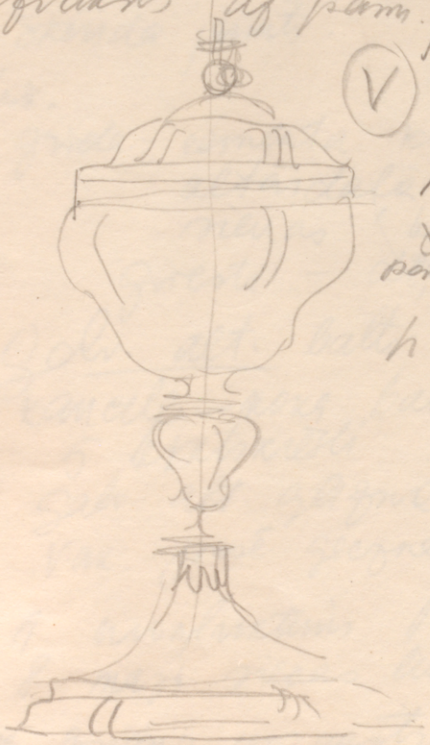

h - 28,6 . 7
Ø - 13,3
pam.
h - bez vāka - ~ 21

Monstrances augia
19.gs

(M)

Svečtni (R) alva 7 (rokopos) ists. 70-ie g.
Svečtni alvas 1.06 m 2 gab.
— " — 1.21 3 gab
0,79 2 gab.

h - 79 = ar uzrausti 1768 CSBVM

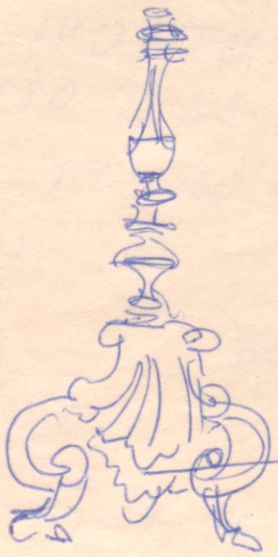

uzrausts un g. sk.

Daugavpils rajons · Mākslas pieminekļu sektors

Ilūkste kat. bazilica 1816. (no KM arh.)
rekr. rem., krās. 1948.

pam.- laukakmeņu apmesti, krāsoti baltā krāsā
sienas- kiegelu apmestas kaļņu javā un krāsotas baltas, logu rāmji balti.
skērida jumts.

Inš.
grida- cementa klons,
altārdaļā koka grida brūnā krāsā,
sienas baltas.
griesti - dēļu - limeniskā pārkegumā

Galv. alt. balts, 2 sānu altāri gilā krāsā (koka)
kancele - koka baltā krāsā
5 biktskrēsli
galv. alt. glezna Orevmāte aut. Zilvinsne
Vak. pusē gleznā Sv. Vincents no P... - aut. Šenbergs

1 monluktinis 1 mūž. ugunis lukt.
8 mazi sienas lukt.

uz grāmatu uzraksts:

In OMNEM TERRAM Exivit SONUS EORUM
D.O.M. CAMPANA ECCLESÆ ILLUXTANÆ
NOMINE S. AĻOISIIS. Y INSICNITA: SUB
FUNDATORIBUS JOANNE PALATINO
BRZEST JOSEPNO SUCCAMER:
LIVON ETCASIMIRO GENERA. MAJOR EXER.
M.D.L ZYBERGIIS.
PRAE POSITO, ANTONIO ALENKIEWICZ
CANONI LIVO. TUSA. ANNO.
DOMINI 1780 D 28 AUGUSTI

Evans sver 150-160. m.

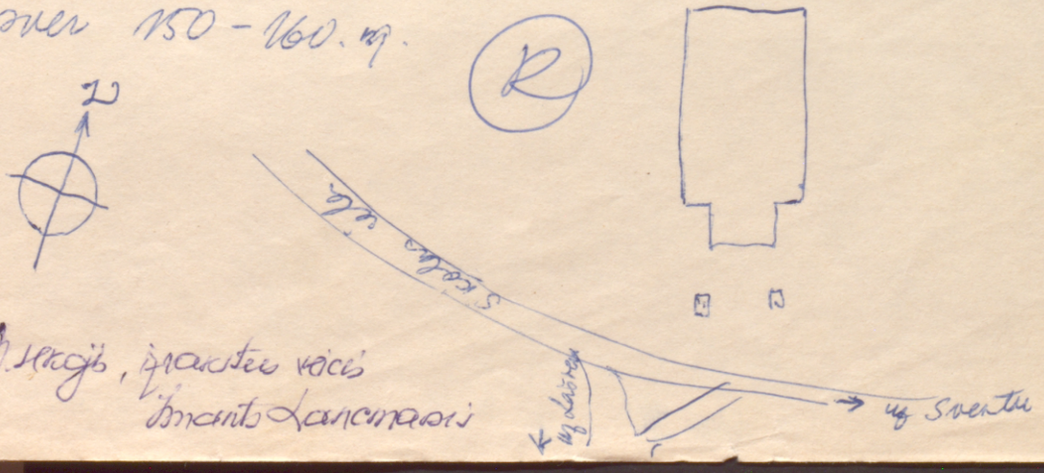

M. Sekgis, izraksteis veicis
Imants Lancmanis

VKPAI Piemineklu dokumentācijas centrs
Dokumentu fonds
Inv. Nr. 8303-KM Forma Nr. 4

V 64

ARCHITEKTURAS PĀRVALDE PIE LATVIJAS PSR MP
PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBAS DAĻA

ARCHITEKTURAS PIEMINEKĻA
PASE

Jaunais aizsardz. Nr.	Vecais aizsardz. Nr	Pieminekļa nosaukums un atrašanās vieta	Pieminekļa pirmdatējums
		I l u k s t e s baznīca Ilukstē	

1. *Ziņas par kapitalām piebūvēm un pārbūvēm*
Pasaules kara laikā sagrauta un 1932.g.vēl nebija atjaunota.

2. *Autors, būvētājs, pasūtītājs* Celta uz 1567.g.28.II rīk. pamata 1582.g.

3. *Gleznieciības, skulpturas un dekorativās mākslas darbi, kas saistīti ar pieminekli* Baznīcas iekšarchitektūra(rokoko)iznīcināta pasaules kara laikā,tāpat kāasiskais portals ar slavu elementiem.Pēc atjaunošanas-pārbūvēta.

4. *Kā pārzināšanā atrodas piemineklis* Ilukstes izp.kom.

5. *Kas un kā izmanto pieminekli* Ilukstes kat.draudze

6. *Pieminekļa techniskais stāvoklis* labs

LPT 3. tipogr., Rīgā, Brīvības ielā 129/133. 3 48 6046 1000

7. *Tips, materials un galvenās konstrukcijas*

Mūra,4-stūr.harteks ar torni vidū,kas nes 4 maz. tornīšus uz 4 kolonām ar 4 slīpu jumtiņu.Vidējais tornis balstās uz 8-stūr. pilastri,savienoti arkām,kas nes 8-stūr. slīpu torņa jumtu. Baznīcas otrā galā mazs tornītis.Iekšarch. - bija rokoko stilā. Pēc atjaunošanas 4 mazie tornīši vairs nav celti.Pārbūvēts arī portāls.Tagad taisnas līmeniskas durvis.Virs ieejas niša ar Jezus tēlu.

8. *Īsa pieminekļa vēsture*

Pēc Kallmeyer esot celta uz 1567.g.rīkokuma pamata(spec.katoļiem)1636.g.Zībergs nodod baznīcu katoļiem.Notika tiesāšanās un Zībergu nosoda,bet Poļu ķēniņš atceļ spriedumu.Baznīca esot celta 1760.g.Otrā-1806.g.kuru cara valdība nodod 1856.g. pareizticīgiem.1921.g.atkal iegūst katoli.

Pēc Busch pirmā baznīca esot jau pastāvējusi pirms 1567.g. Baznīcas īpašnieks Zībergs bija lut.bet pāreģot katoļu ticībā,viņš arī baznīcu nodeva katoļiem un dabūja no Poļa ķēniņa mandatu (1636.g.) ka neviens no vietējiem lai neuzdrošinātos algot lut.mācītāju. Šāda mandata norakstu Zībergs piesprauda pie baznīcas durvīm. Arī lut.draudze apķīlāja tādā pašā veidā baznīcu un Zībergu nodeva tiesai.Zibergs appelēja pie Poļu ķēniņa un tas akceptēja Zīberga dāvinājumu par likumīgu.No tā laika baznīca pārgājusi katoļu īpašumā.

10. *Galvenā literatura un ikonogrāfija*

Th.Kallmeyer
Piem.aizs.d.dok.
Konverz.vārdnīca
Busch,Ergänzungen Bd.I.

11. *Kas un kad piemineklī uzmērojis, Uzmērojamā projekta glabāšanas vieta*

Stud.arch.A.Rozenberga šem.uzmērojumi,skices un foto glabājas Piemineklu aizs.daļā.

12. *Pieminekļis apskatīts* 1949.g.augustā.

Piezīmes

I. Stachovska

Pase sastādīta: *Pasi sastādīja* Stud.arch. I.Stachovska

„30." jūn. 1949. g. *Atbildīgais redaktors:*

Daugavpils raj. Ilūnste	Ilūnstes natoļu baznīca.	5370-3-KM

Daugavpils raj.
Ilūnste
Ilūnstes nat.
baznīca

Arh. prim. nartotēne. 1949. g.

Nof. A. Tipāne, 1997. g.

«TEHNOINFORM» 8449 10.000 94

Форма № 1

Отдел охраны памятников
Управления по делам архитектуры при СМ Латвийской ССР

PIEMINEKĻU DOKUMENTĀCIJAS CENTRS
Inv. Nr. 5370-3-KM

КАРТОТЕКА ПАМЯТНИКОВ АРХИТЕКТУРЫ

Новый охранный №	Старый охранный №	Наименование памятника.	Дата	Условные обознач.
133.		Илукстская католич. церковь	1816.	

Новый адрес: город Илукстe

Старый адрес: город Илукстe.

Тип, материал, наличие живописи и скульптуры: Однокефная церковь четырехугольной формы плана с пристроенной башней. Стены кирпичной кладки. Перекрытие плоское, деревянное. Кровля железная. Скульптуры и живописи нет.

Автор, заказчик: Автор и заказчик неизвестны.

В чьем ведении находится памятник: Илукстский горисполком депут. труд.

Кем и как используется: Илукстский римско-католич. приход для культовых надобностей.

Характеристика состояния: Удовлетворительное.

Slūkstes kat. 6.

Forma № 1

Latvijas PSR Ministru Padomes Architekturas Pārvalde
Pieminekļu aizsardzības daļa

PIEMINEKĻU DOKUMENTĀCIJAS CENTRS
Inv. Nr. 5370-3-KM

ARCHITEKTURAS PIEMINEKĻU KARTOTEKA

Jaunais aizsardz. №	Vecais aizsardz. №	Pieminekļa nosaukums	Datums	Pieņemt. apzīm.
133.				

Jaunā adrese

Vecā adrese

Tips, materials, gleznas un skulpturas, kas saistītas ar pieminekli:

Autors, pasūtītājs:

Kā pārzināšanā piemineklis atrodas:

Kas un kā izmanto pieminekli:

Stāvokļa raksturojums:

Forma № 1

Latvijas PSR Ministru Padomes Architekturas Pārvalde
Pieminekļu aizsardzības daļa

PIEMINEKĻU DOKUMENTĀCIJAS CENTRS
Inv. Nr. 5370-3-KM

ARCHITEKTURAS PIEMINEKĻU KARTOTEKA

Jaunais aizsardz. №	Vecais aizsardz. №	Pieminekļa nosaukums	Datums	Pieņemt. apzīm.
133.		Slūkstes rom-kat. bazn	1816g	

Jaunā adrese: Slūkstes apr. Slūkstē

Vecā adrese

Tips, materials, gleznas un skulpturas, kas saistītas ar pieminekli: bazn̄ca, kūģeļu sienas apmēsta ikroņlukt.

Autors, pasūtītājs: ~~autors Lilviksne~~

Kā pārzināšanā piemineklis atrodas: Slūkstes izpildkom. pārzinā

Kas un kā izmanto pieminekli: Slūkstes rom-kat draudze kulta vajadzībā

Stāvokļa raksturojums: Labā kārtībā

Основная литература 1) R. Kallmeyer, „Die evangelischen Kirchen und Prediger Kurlands" Riga 1910.
2) E. H. Busch „Ergänzungen der Materialien zur Geschichte und Statistik d. Kirchen und Schulwesens d. Ev-Luth. Gemeinden in Russland" T. 6t. Petersburg 1867.

Иконография, обмеры, проекты Схематические обмеры хранятся в Упр. н/д. арх. при Сов. Мин. СССР, отделе охраны памятников архитектуры -

Примечания

Дата составления карточки: 1949. XII.

Подпись составителя: арх. (К. Викманис.)

8. тип. 3835. 1000

Galvenā literatura:

Ikonografija, uzmērojumi, projekti:

Piezīmes:

Kortoteka sastādīta:
LPT 8. tip. 2466. 1600.

Sastādītājs:

Galvenā literatura:

Ikonografija, uzmērojumi, projekti:

Piezīmes:

Kortoteka sastādīta:
LPT 8. tip. 2466. 1600.

Sastādītājs: A. Dozuberga 1949.

Mākslas pieminekļu sektors
Daugavpils rajons

Hiksts kat. b., Hiksti.
Kalhopuiku ielē 1.

K. ZPP arhive
Inv. nr. p-351/2 IV

Foto: Kalniņa
1949. g.

KM 4225

Foto: Kalniņa
1949. g.

KM 4194

5/2

Daugavpils rajons
Mākslas piemineklju sektors

LKPZPP arhīvs
Inv. nr. p-3511/2

5/1

Slīkstes kat. b.
Slīkstē. Kolhozniku ielā 1.

Foto: Kalniņa
1949.g.

KM
Nr. 4228, 4224
4229
4230
4226

Daugavpils rajons
Arhitektūras pieminekju sektors
Inv. Nr. p-2114/3
III 4/3

1949. G. KALNIŅA.

ILŪKSTES KAT. B-CA.

KM 4221

KM 4214

Daugavpils rajons
Arhitektūras piemineklu sektors
Inv. Nr. p-2114/3

ILŪKSTES KAT. B-CA.
1940. g. KALNINA.

KM 4220

KM 4215
4219

Daugavpils rajons

Arhitektūras pieminekļu sektors

MKPZPP arhīva
Inv. Nr.

III 4/1

ILŪKSTES KAT. B-CA.

1949. G. KALNIŅA.

p-2114/3

KM 4216
4217
4218

3.

1816.

Ilūkste ap.

Ilūkstes Rom.-kat. baznīca

Ilūkste.

PIEMINEKĻU
DOKUMENTĀCIJAS CENTRS
Inv. Nr. 1793 - K17

Bazuica celta 1816. g.

Tekopuse krasota 1948. g.

Ārejais arch. elem. stāvonlis

Pamati – launaumeni – apmesti krasoti
balta krāsā

Sūnas – kiegelu, apmestas kalnu
javā un krāsotas baltā krāsā

Logu rāmji baltā krāsā

Durvis dubultdēļu brūnā krāsā

Pārseyumi – skārda jumts

Tekšējais arch. elem. stāvonlis

grida – cementa klons
altardalā nona grida brūnā krāsā

Sūnas kiegeļu baltā krāsā, apmestas

Gresti – dēļu līmenisos seyumos
krasoti baltā eļļas krāsā

Tekārtas priekšmeti

Galvenais altāris baltā krāsā
2 sānu altāri zilā krāsā (nona)

Kancele – nona baltă urasă

16 soli brună urasă (nona)
5 bruts mesli brună nona

Galvenaţă altora Durmates glezna
autora Zilvinsne

Vanara pusă glezna Sv. Vincenta no
Pāuls autora Šenberg.

1 kronluntura 1 mūžnyās uyuna luntura
8 mazu sienas luntura

Uz zvana ranstits:

In OMNEM TERRAM EXIVIT SONUS EORUM
D.O.M. CAMPANA ECCLESÆ ILLUXTANÆ
NOMINE S. ALOISII S.Y INSICNITA: SUB
FUNDATORIBUS JOANNE PALATINO
BRZEST JOSEPNO SUCCAMER:
LIVON ET CASIMIRO GENERA. MAJOR
EXER. M.D.L LYBERGIIS.
PRAE POSITO, ANTONIO ALENKIE-
WICZ CANONI. LIVO. FUSA. ANNO.
DOMINI 1780 D 28 AUGUSTI.

Zvans sver 150-160 g.

Ziņas nęmtas no baznicas grāmatās.

Baznica atrodas labā nārtibā
un atrodas uz drauzas gemes.

2 A

Daugavpils r. Ilūkste Tagad. Daugavpils raj	Ilūkstes katoļu baznīca 1927.g. Neg. nr. 7654	LR KPPP arhīvs Inv. Nr. p 12521-4 III

PIRMS I PAS. KARA,
KAD B-CA VĒL PĀRBŪVĒTA
PAREIZTIC.

CELTA 1816. KĀ UNIĀTU B-CA, 1840. NODOTA
PAR-GO KLOSTERIM. 1870. PĀRBŪVĒTA
1914. CIETA I P. KARĀ. 1921. ATGRIEŽTA
KATOĻIEM. 1921–1923. ATJAUNOTA

Ilūkstes
05. 2004.

Ilūkste

1

Pielm...
DOKUMENTĀCIJAS CENTRS
Inv. Nr. 1784-11-KM

Ilūkstes kat. baznīca

Ilūkstes apr.
Ilūkste.

№ 7654.

№ 7656.

Ilūkstes kat. baznīca.

1.a.

Dok. reg. Nr. 185-

I. M. Pieminekļu Valde

Kateg. 3

Fotogr. Nr. X-8

Nr.

Pieminekļa apraksta lapa

1. Pieminekļa nosaukums Ilūkstes katoļu baznīca nos. tautas mutē katoļu baznīca.
2. Atsevišķo daļu nosaukums
3. Pieminekļa atrašanās vieta (apriņķis, pagasts, sādža (ciems), māja Ilūkstes pilsētā
4. Īpašnieks (lietotājs) katoļu draudze tautība
5. Vecums
6. Darinātājs tautība
   (Kādos apstākļos)
7. Pieminekļa darinājums: a) materials akmeņu, ķieģeļu mūris un koks.
   b) technika mūrēta
   c) forma un samēri skat fotogrāfijā
   d) rotāšana (krāsa u. c.) nekrāsots
8. Pielietošana notur dievkalpojumus

Atbildes uz specialjautājumiem un ziņas par objekta aizsardzības stāvokli:

Baznīca agrāk bijusi pareizticīgo baznīca, bet tagad atdota katoļiem. Baznīcas arķīvs kara laikā zudis.

D. Mauķe

RIGĀ

1.1.

Dok. reg. Nr. 187

I. M. Pieminekļu Valde

Kateg. 4

Fotogr. Nr. X-10

Nr.

Pieminekļa apraksta lapa

1. Pieminekļa nosaukums altārs nos. tautas mutē altāri
2. Atsevišķo daļu nosaukums
3. Pieminekļa atrašanās vieta (apriņķis, pagasts, sādža (ciems), māja Ilūkstes pilsētā katoļu dārzīcā
4. Īpašnieks (lietotājs) katoļu draudze tautība
5. Vecums
6. Darinātajs tautība
   (Kādos apstākļos)
7. Pieminekļa darinājums: a) materials
   b) technika
   c) forma un samēri skat fotogrāfijā
   d) rotāšana (krāsa u. c.)
8. Pielietošana

Atbildes uz specialjautājumiem un ziņas par objekta aizsardzības stāvokli:

P. Mauriņš

LATVJU KULTŪRA, RIGĀ

Hūkste 5

Hūkstes kat. bazuica

ILŪKŠTES RON-KAT. BAŽNĪCA

14 ŪKSTĒ.

M 1:200

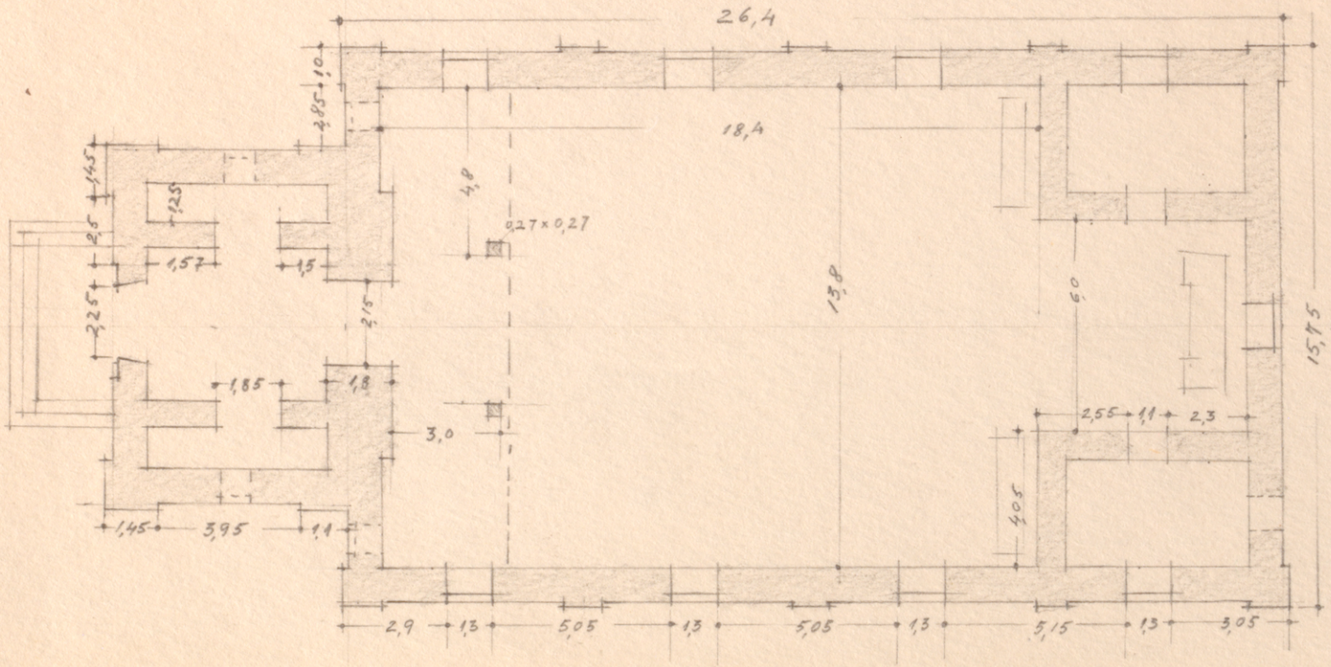

L. ROZENBERGS
1949

IĻŪKSTES ROM.-KAT. BAŽN.

IĻŪKSTĒ

M 1:200

A. ROZENBERGS
1949

LAUKSTES ROM-KAT. BAŽNĪCA LAUKSTĒ.

M 1:100

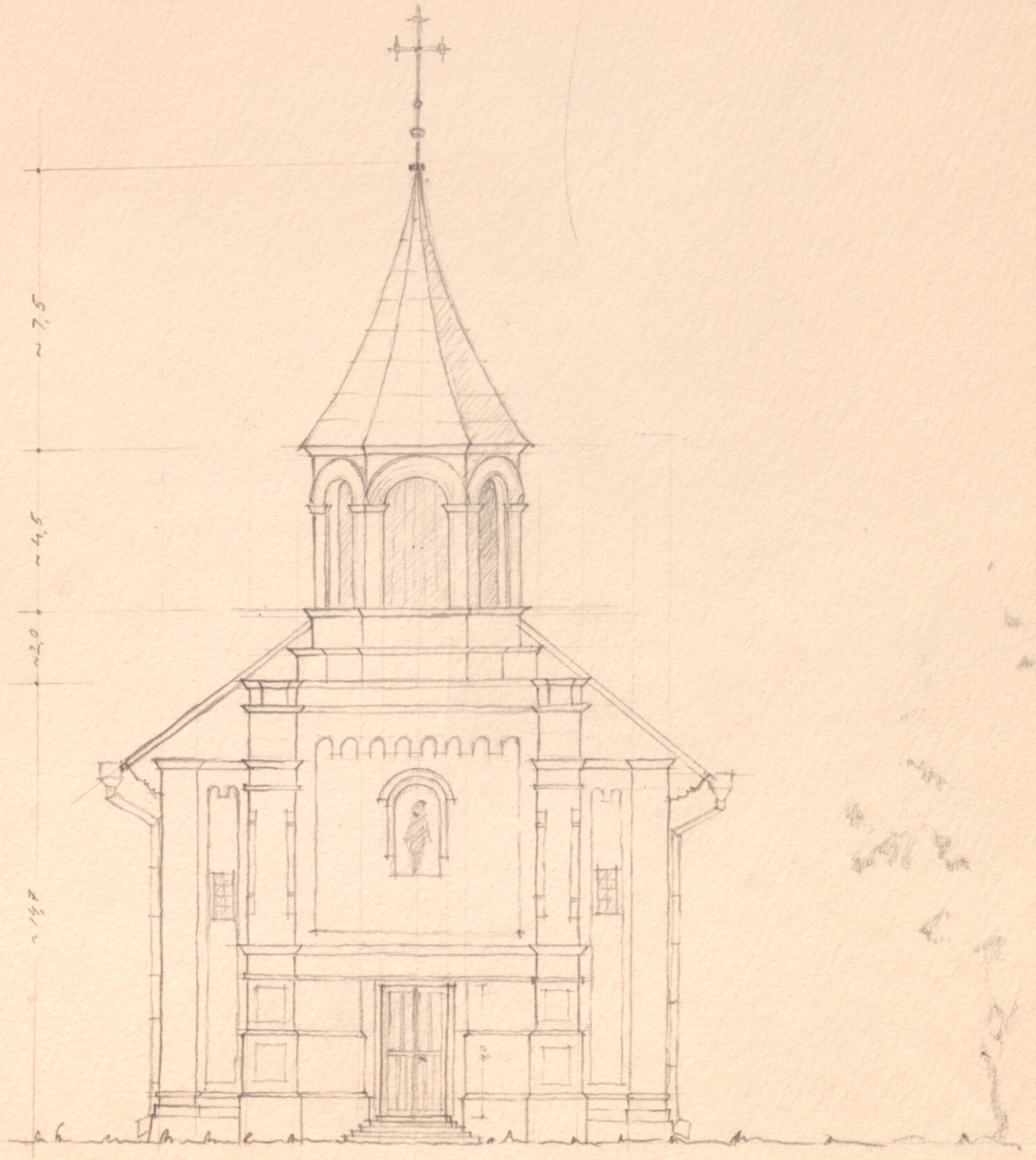

A. ROZENBERGS
1949

ILŪKSTES ROM.-KAT. BAŽN. ILŪKSTĒ

M 1:1000

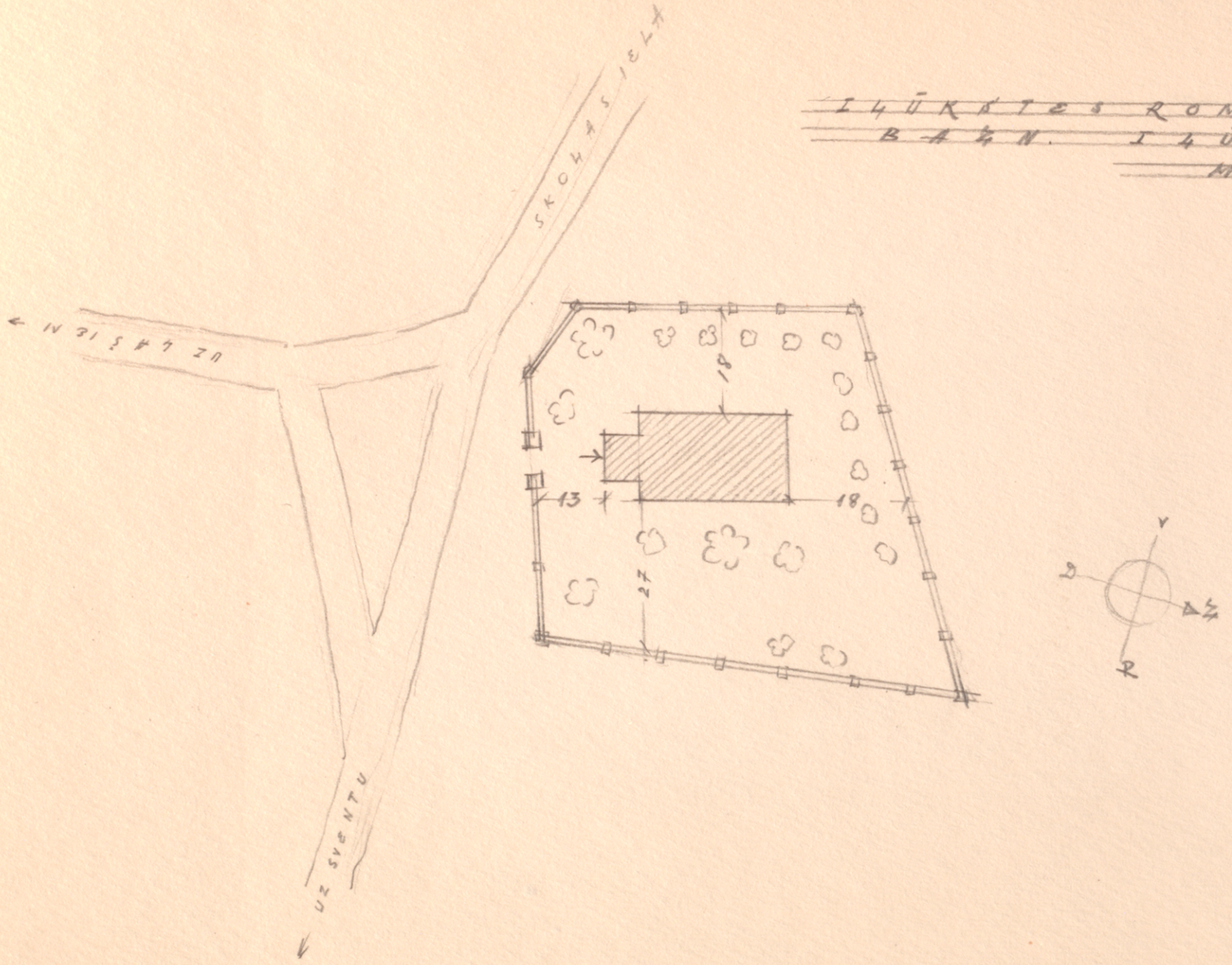

A. ROZENBERGS
1949

9

Ilūkste

Ilūkstes kat. baznīca

fot. Holcmanis 1940.g. 16.VI

Jlūkstes kat. baznīca. 11

Ārskats.

1.

26

1770

PROD. KURL. CONS.
2 JUNJ 1904

K 13

KIRCHSPIEL: ~~Ascheraden.~~ Lassen.

officielle russische Benennung: ~~Ашерадъ.~~ Лассенъ.

PFARRSITZ: Lassen.

In welchen Kreisen und politischen Kirchspielen ist dieses Kirchspiel belegen? Im Illuxtschen Kreise, im Ascheradschen Kirchspiel.

Zahl der Eingepfarrten: 2300.

Davon: Deutsche: 100.
Letten: 2100.
Liven: ———

Litauer: ———
Polen: ———
Andere Nationalitäten: ———

Verzeichnis der Kirchspiels- und Filialkirchen.	Benennung im örtlichen Idiom.	Aus welchem Material sind sie erbaut?	Wie viel Sitzplätze enthalten sie?	Wann sind sie erbaut?	Wie weit sind sie vom Pfarrsitz entfernt?	Bemerkungen.
Die Hauptkirche zu Lassen.	Laschu draudse.	Aus Stein.	115.	Um das Jahr 1800.	Eine halbe Werst.	
Die Filialkirche zu Illuxt.	Illukster draudse.	Aus Stein.	128.	1865.	12 Werst.	bij. luteráne fagad katolic bán.